খচৰা সংবিধান অসম জাতীয় পৰিষদ

A draft

CONSTITUTION OF ASSAM JATIYA PARISHAD

খচৰা সংবিধান

অসম জাতীয় পৰিষদ

ধাৰা	বিষয়	পৃষ্ঠা
ধাৰা 1	নাম	1
	লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্য	1
ধাৰা 3	দলৰ মূল দৰ্শন	2
ধাৰা 5	দলৰ পতাকা	2
ধাৰা 6	দলৰ প্ৰতীক	3
ধাৰা 7	দলৰ সভ্য	3
ধাৰা 8	সাংগঠনিক স্তৰবিন্যাস	7
ধাৰা 9	বিভিন্ন কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ বিষয়ববীয়া	18
ধাৰা 10	নিয়ম-শৃংখলা আৰু অনুশাসন	26
ধাৰা 11	কাৰ্য্যবিধি	27
ধাৰা 12	হিচাপ আৰু পুঁজি	28
ধাৰা 13	সংবিধান সংশোধন	29
ধাৰা 14	একত্ৰীকৰণ, বিভাজন আৰু ভংগকৰণ	29
ধাৰা 15	সংবিধানৰ ব্যাখ্যা	29
ধাৰা 16	দলৰ সঞ্চালন সমিতি	30

ধাৰা 1 নাম

দলৰ নাম হ'ব 'অসম জাতীয় পৰিষদ'। ইংৰাজীত Assam Jatiya Parishad।

ধাৰা 2 লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্য

- 2.1 ভাৰতৰ সংবিধানৰ প্ৰস্তাৱনাত লিপিবদ্ধ থকা দেশৰ ধৰ্মনিৰপেক্ষ আৰু গণতান্ত্ৰিক কাঠামো শক্তিশালী কৰিবলৈ অসম জাতীয় পৰিষদে অসম আৰু ইয়াৰ সমূহ খিলঞ্জীয়া জনসাধাৰণৰ সামাজিক-সাংস্কৃতিক পৰিচয় ৰক্ষা কৰিবলৈ কাম কৰিব।
- 2.2 অসমত বসবাস কৰা যিসকল লোক দেশৰ নাগৰিক তেওঁলোকৰ সমহাৰত উন্নয়ন আৰু অগ্ৰগতিৰ বাবে দলে কাম কৰিব।
- 2.3 খিলঞ্জীয়া জনসাধাৰণৰ মাটিৰ ওপৰত অধিকাৰ ৰক্ষা কৰিবলৈ দল প্ৰতিশ্ৰুতিবদ্ধ যাতে ভৱিষ্যতে তাৰপৰাই জনসাধাৰণৰ আৰ্থিক স্বচ্ছলতা আহিব পাৰে।
- 2.4 অবৈধ প্ৰব্ৰজনেৰে ৰাজ্যখনৰ জনগাঁথনিৰ পৰিৱৰ্তন আনিব খোজা প্ৰচেষ্টাত বাধা দিবলৈ ৰাজ্যখনৰ আন্তৰ্জাতিক সীমাৰ সুৰক্ষা নিশ্চিত কৰিবলৈ দলে আত্মনিয়োগ কৰিব।
- 2.5 ওচৰচুবুৰীয়া ৰাজ্যসমূহ আৰু সেইবোৰ ৰাজ্যৰ জনসাধাৰণৰ সৈতে বন্ধুত্বপূৰ্ণ আৰু অৰ্থবহ সম্পৰ্ক গঢ়ি তুলি দলে দেশৰ একতা আৰু অখণ্ডতা শক্তিশালী কৰিব।
- 2.6 প্ৰাকৃতিক সম্পদসমূহৰ ব্যৱহাৰত ৰাজ্যখনৰ সামগ্ৰিক পৰিস্থিতিতন্ত্ৰৰ ভাৰসাম্য ৰক্ষা কৰাৰ বাবে দলে কাম কৰিব।
- 2.7 প্ৰাথমিকৰপৰা বিশ্ববিদ্যালয় তথা গৱেষণা পৰ্য্যায়লৈকে শিক্ষা ব্যৱস্থাটোৰ উন্নয়নৰ বাবে দলে আত্মনিয়োগ কৰিব।
- 2.8 ৰাজ্যখনৰ উন্নয়ন ত্বৰান্বিত কৰিবলৈ অসমত বসবাস কৰা সমূহ জনগোষ্ঠীৰ মাজত এক সহৃদয়তা আৰু বুজাপৰাৰ পৰিৱেশৰ বাবে একেলগে কাম কৰিব যাতে শান্তি আৰু একতাৰে বন্ধা এখন সমাজ গঢ়ি উঠে।
- 2.9 ৰাজ্যখনৰ জনসাধাৰণৰ মাজত মূল্যবোধভিত্তিক, নৈতিক, আধুনিক আৰু

বিজ্ঞানসন্মত মনোভাৱ গঢ়ি তোলাৰ বাবে দলে কাম কৰিব যাতে ৰাজ্যখনৰ উন্নয়ন খৰতকীয়া হয়।

- 2.10 নাগৰিক অধিকাৰ সুৰক্ষাৰ বাবে দলে কাম কৰিব আৰু শিশু আৰু মহিলাৰ সবলীকৰণ তথা অধিকাৰসমূহৰ সুৰক্ষা সুনিশ্চিত কৰিব।
- 2.11 যি কোনো ধৰণৰ হিংসাক প্ৰশ্ৰয় দিয়া, উচটনি দিয়া অথবা অংশগ্ৰহণ কৰাৰ পৰা দল আঁতৰি থাকিব।
- 2.12 সকলোবোৰ সাংবিধানিক সংস্থাৰ নিৰ্বাচনত অংশগ্ৰহণ কৰাকে ধৰি দেশৰ গণতান্ত্ৰিক প্ৰক্ৰিয়াটোত দলে অংশগ্ৰহণ কৰিব। ভাৰতবৰ্ষৰ নিৰ্বাচন আয়োগে পৰিচালনা কৰা সাধাৰণ নিৰ্বাচন আৰু ৰাজ্যৰ নিৰ্বাচন প্ৰক্ৰিয়াটোত দল গঠন হোৱাৰ পাঁচ বছৰৰ ভিতৰত দলে অংশগ্ৰহণ কৰিব।
- 2.13 আইনৰদ্বাৰা প্ৰতিস্থাপিত ভাৰতীয় সংবিধান আৰু সমাজবাদী, ধৰ্মনিৰপেক্ষ আৰু গণতান্ত্ৰিক প্ৰমূল্যবোৰৰ প্ৰতি অসম জাতীয় পৰিষদে সম্পূৰ্ণ বিশ্বাস আৰু আনুগত্য প্ৰকাশ কৰে আৰু ভাৰতবৰ্ষৰ সাৰ্বভৌমত্ব, ঐক্য আৰু অখণ্ডতা ৰক্ষাৰ বাবে প্ৰতিশ্ৰুতিবদ্ধ।

ধাৰা 3 দলৰ মূল দৰ্শন

ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধানৰ প্ৰস্তাৱনাৰ প্ৰতিশ্ৰুতিৰ ভিত্তিত দলে বিশ্বাস কৰে যে দেশৰ প্ৰতিখন ৰাজ্যৰ উন্নয়নে সামাজিক কাঠামোটো শক্তিশালী কৰি তুলিব আৰু প্ৰস্তাৱনাত উল্লেখিত যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় ব্যৱস্থাৰ অন্তৰ্নিহিত ধাৰণা পূৰ্ণাংগ ৰূপত কাৰ্য্যকৰী হ'ব।

দল সদায় এই নীতিৰ আধাৰত পৰিচালিত হ'ব— 'অসম প্ৰথম, সদায় আৰু চিৰদিন'। কোনো পৰিস্থিতিতে দল এই মূল দৰ্শনৰপৰা বিচ্যুত নহ'ব। 'সকলোকে সামৰি ৰাজনীতি' এই সামাজিক দৰ্শনৰ প্ৰতি দল সদায় দায়বদ্ধ হৈ থাকিব।

ধাৰা 4 দলৰ দায়বদ্ধতা

দেশৰ সংবিধানৰ আধাৰত নিজস্ব সামাজিক-সাংস্কৃতিক পৰিচয় অক্ষুণ্ণ ৰাখি আৰু অসমৰ সামগ্ৰিক উন্নয়নৰ স্বাৰ্থত সকলোকে সমান সা-সুবিধা প্ৰদান কৰি, দেশৰ বাকী অংশৰ জনসাধাৰণৰ সৈতে উন্নয়নৰ জখলাত সমানে আগুৱাই যোৱাৰ বাবে অসমৰ জনসাধাৰণৰ অধিকাৰ ৰক্ষা কৰিবলৈ অসম জাতীয় পৰিষদ দায়বদ্ধ থাকিব।

ধাৰা 5 দলৰ পতাকা

5.1 দলৰ পতাকা তলত দেখুওৱা দৰে হ'ব—

5.2 নীলা ৰঙ আশা, ন ন জ্ঞান আৰু সৃজনীমূলক প্ৰতিভাৰ প্ৰতীক। ই আকাশ আৰু মহাসাগৰৰ দৰে বিশালতা আৰু গভীৰতা দাঙি ধৰিছে। ৰঙা ৰং ত্যাগ আৰু সাহসৰ মূৰ্ত প্ৰতীক। লগতে ই শৌৰ্য্য, অগ্নি, আনন্দ আৰু প্ৰেমৰো অন্য ৰূপ। বগা ৰঙটো সকলো ৰঙৰে সমাহাৰ— অসমৰ বাৰেবৰণীয়া সংস্কৃতিৰ একক স্বৰূপ। টৌখিনিয়ে অসমৰ জীৱনৰেখা মহাবাহু ব্ৰহ্মপুত্ৰক বুজাইছে। ই পাহাৰ-ভৈয়ামৰ টৌখেলোৱা ভূ প্ৰকৃতিৰো ৰূপ। লগতে সোৱণশিৰি, বৰাক আদি আন নৈবোৰে অসমৰ জনজীৱনত পেলোৱা প্ৰভাৱৰো এক ৰূপ। ৰঙা বৃত্তটোত দলীয় প্ৰতীকটো থাকিব।

ধাৰা 6 দলৰ প্ৰতীক

নিৰ্বাচন আয়োগে অনুমোদন জনোৱা প্ৰতীকেই হ'ব দলৰ প্ৰতীক। দলৰ প্ৰথম সাধাৰণ অধিৱেশনে পছন্দ অনুসৰি প্ৰতীকৰ এখন তালিকা প্ৰস্তুত কৰিব আৰু এই তালিকা নিৰ্বাচন আয়োগৰ ওচৰত দাখিল কৰা হ'ব। অনুমোদন জনোৱা প্ৰতীকটোৱেই দলৰ প্ৰতীক হ'ব আৰু এইটো সংবিধানৰ অন্তৰ্ভুক্ত হ'ব।

ধাৰা 7 দলৰ সভ্য

7.1 সভ্য হোৱাৰ বাবে যোগ্যতা

7.1.1 দলৰ সংবিধানৰ ধাৰা 2, 3 আৰু 4ত সন্নিবিষ্ট লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্য গ্ৰহণ কৰা আৰু মানি চলিব বুলি ঘোষণা কৰা, আৰু দৰ্খাস্ত কৰাৰ দিনা ন্যূনতম 18 বছৰ বয়স হোৱা যি কোনো ভাৰতীয় নাগৰিক দলৰ সভ্য হিচাবে ভৰ্তি হ'বলৈ যোগ্য। দৰ্খাস্ত, পৰীক্ষণ আৰু অনুমোদন প্ৰক্ৰিয়াৰ মাজেৰে এনে

- লোক দলৰ সভ্য হ'ব পাৰিব।
- 7.1.2 সভ্য হোৱাৰ বাবে আবেদন কৰাজন ভাৰতৰ নিৰ্বাচন আয়োগৰদ্বাৰা পঞ্জীবদ্ধ হোৱা বা অপঞ্জীবদ্ধ ৰাজনৈতিক দলৰ সদস্য হ'ব নোৱাৰিব।
- 7.1.3 দৰ্খাস্তকাৰীজন অথবা দলৰ যি কোনো সভ্য এনে এক সংগঠনৰ সদস্য হ'ব নালাগিব অথবা এনে কোনো কাৰ্য্যকলাপত জড়িত হ'ব নালাগিব যিবোৰ দলৰ দৰ্শন, নীতি আৰু কাৰ্য্যসূচীৰ পৰিপন্থী।
- 7.1.4 অনৈতিক কাৰ্য্যকলাপত জড়িত হোৱাৰ বাবে দোষী সাব্যস্ত হোৱা যি কোনো লোকে দলৰ সভ্য হোৱাৰ বাবে আবেদন কৰিব নোৱাৰিব।
- 7.1.5 ওপৰৰ 7.1.1ত থকা সভ্যভৰ্তিৰ ন্যূনতম বয়ৰ 18 বছৰৰ চৰ্ত স্বয়ংক্ৰিয়ভাৱে সলনি হ'ব যেতিয়া ভোটাধিকাৰ সাব্যস্ত কৰাৰ ন্যূনতম বয়স ভাৰত চৰকাৰ অথবা নিৰ্বাচন আয়োগে সলনি কৰে। তেনে ক্ষেত্ৰত ভাৰত চৰকাৰ অথবা নিৰ্বাচন আয়োগে ঘোষণা কৰা ন্যূনতম বসয়েই দলৰ সভ্যভৰ্তিৰো ন্যূনতম বয়সেই হ'ব আৰু এই ব্যৱস্থা সংবিধান সংশোধন নকৰাকৈয়ে দলৰ সংবিধানৰ ভিতৰুৱা হ'ব।

7.2 সদস্যসকলৰ শ্ৰেণীবিন্যাস

- 7.2.1 সভ্য হোৱাৰ বাবে যোগ্যতা থকা যি কোনো লোকে দলৰ সভ্য হিচাবে ভৰ্তি হ'বলৈ আবেদন কৰিব পাৰিব আৰু এনে লোকক সাধাৰণ সদস্য হিচাবে গণ্য কৰা হ'ব।
- 7.2.2 সাধাৰণ সদস্যৰ ভোট দিয়াৰ অধিকাৰ নাথাকিব।
- 7.2.3 কমেও ছমাহ সাধাৰণ সদস্য হৈ থকাৰ পিছত এগৰাকী সাধাৰণ সদস্যই সক্ৰিয় সদস্য হিচাবে বিবেচনা কৰাৰ বাবে আবেদন কৰিব পাৰিব।
- 7.2.4 এগৰাকী সাধাৰণ সদস্যক সক্ৰিয় সদস্য হিচাবে গণ্য কৰা হ'ব যদি তেওঁ দলৰ সকলো কাৰ্য্যকলাপ, কৰ্মসূচীত সক্ৰিয়ভাৱে অংশ গ্ৰহণ কৰিছে আৰু দলৰ লক্ষ্য-উদ্দেশ্য আগবঢ়াই নিয়াত নিজকে নিয়োজিত কৰিছে।
- 7.2.5 যিসকল সাধাৰণ সদস্যই দলৰ সাধাৰণ নিয়ম শৃংখলা আৰু দলৰ সদস্যসকলৰ বাবে থকা আচৰণবিধি মানি চলিছে, তেনে সদস্যকহে সক্ৰিয় সদস্য হিচাবে স্বীকৃতি দিয়া হ'ব।

7.2.6 সকলো সক্ৰিয় সদস্যৰ ভোটাধিকাৰ থাকিব।

7.3 সভাভৰ্তিৰ প্ৰক্ৰিয়া

- 7.3.1 সাধাৰণ সদস্য হোৱাৰ বাবে ইচ্ছুক লোকজনে নিৰ্দ্ধাৰিত প্ৰ-পত্ৰত আবেদন কৰিব, ঘোষণাপত্ৰত স্বাক্ষৰ কৰিব আৰু সদস্যভৰ্তিৰ নিৰ্দ্ধাৰিত মাচুল আদায় দিব।
- 7.3.2 সদস্যভৰ্তিৰ প্ৰ-পত্ৰ, ঘোষণাপত্ৰ আৰু মাচুল দলৰ ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহক সমিতিয়ে সময়ে সময়ে স্থিৰ কৰিব।
- 7.3.3 সাধাৰণ সদস্য হোৱাৰ বাবে অনলাইন অথবা ফোনযোগেও দৰ্খাস্ত কৰিব পাৰিব আৰু এই বিষয়ে ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহক সমিতিয়ে সময়ে সময়ে সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিব।
- 7.3.4 সক্ৰিয় সদস্য হ'বলৈ এজন সাধাৰণ সদস্যই যোগ্যতা অনুযায়ী নিৰ্দ্ধাৰিত প্ৰ-পত্ৰত আবেদন কৰিব পাৰিব আৰু এই দৰ্খাস্ত সংশ্লিষ্ট আঞ্চলিক সমিতি /জিলা সমিতি অথবা ৰাজ্যিক সমিতিৰ ওচৰত দাখিল কৰিব লাগিব।
- 7.3.5 দলৰ সাংগঠনিক সমিতিসমূহে নিজৰ এক্টিয়াৰৰ ভিতৰত থকা সাধাৰণ সদস্য আৰু সক্ৰিয় সদস্যৰ তালিকা পৃথকে পৃথকে ৰাখিব।
- 7.3.6 সদস্যভর্তিৰ বাবে জনোৱা আবেদন পত্র সাংগঠনিক সমিতিৰ পৰৱতী সভাত বিবেচনা কৰা হ'ব। সক্রিয় সদস্যৰ বাবে জনোৱা সকলোবোৰ আবেদনৰ ক্ষেত্রত, দলৰ যি কোনো সাংগঠনিক নির্বাচনৰ অন্ততঃ দুমাহৰ আগতে সংশ্লিষ্ট স্তৰৰ সাংগঠনিক সমিতিয়ে সিদ্ধান্ত গ্রহণ কৰাটো বাধ্যতামূলক। সক্রিয় সদস্যৰ পৰৱৰ্তী আবেদনবোৰৰ ক্ষেত্রত দলীয় নির্বাচন হৈ যোৱাৰ পিছতেহে সিদ্ধান্ত হ'ব আৰু সেই পর্য্যায়ৰ নতুন সমিতিয়ে দায়িত্বভাৰ লোৱাৰ পিছতেহে আবেদনসমূহ বিবেচনা কৰা হ'ব। অৱশ্যে কোনো এটা স্তৰৰ কার্য্যনির্বাহক সমিতিয়ে যি কোনো সময়তে এজন সদস্যক তেওঁৰ পূর্ব্রতী ৰাজনৈতিক কার্য্যকলাপৰ ভিত্তিত সক্রিয় সদস্য পদ দিব পাৰিব।
- 7.3.7 যি কোনো দলীয় নিৰ্বাচনৰ ফলাফল ঘোষণা কৰাৰ 15 দিনৰ পিছত

- সক্ৰিয় সদস্যভৰ্তিৰ কোনো আবেদন গ্ৰহণ কৰা নহব, কিন্তু এনেকুৱা আবেদনপত্ৰ ধাৰা 7.3.6ৰ অধীনত বিবেচনা কৰিব পৰা যাব।
- 7.3.8 ৰাজ্যিক /জিলা /সমষ্টি সমিতিৰ কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে পোনপটীয়াকৈ নতুন সদস্য ভৰ্তি কৰিব পাৰিব অথবা যি কোনো এজন ব্যক্তিক সক্ৰিয় সদস্যৰ মৰ্য্যাদা দিব পাৰিব। এনেকুৱা ক্ষেত্ৰত সক্ৰিয় সদস্য হোৱাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় ন্যুনতম যোগ্যতা অৰ্জন সময়সীমা প্ৰযোজ্য নহ'ব।
- 7.3.9 এজন ব্যক্তিয়ে তেখেতে স্থায়ীভাৱে বসবাস কৰা ঠাইত দলৰ সদস্য হ'ব পাৰিব অথবা তেওঁ যি ঠাইত চৰকাৰী চাকৰি কৰে অথবা ব্যৱসায়- বাণিজ্য কৰে তাতো সদস্য হ'ব পাৰিব। কিন্তু একে সময়ত এগৰাকী ব্যক্তি দুঠাই বা ততোধিক ঠাইত দলৰ সদস্য হ'ব নোৱাৰিব।
- 7.3.10 যদি এগৰাকী সদস্যই তেখেতৰ বাসস্থান পৰিৱৰ্তন কৰে, তেনেহ'লে সংশ্লিষ্ট কাৰ্য্যনিৰ্বাহক সমিতিক সেই বিষয়ে তেওঁ জনাব লাগিব।

7.4 কাৰ্য্যকাল

- 7.4.1 এগৰাকী সদস্যৰ কাৰ্য্যকাল পাঁচ বছৰ হ'ব। প্ৰতি পাঁচ বছৰৰ মূৰে মূৰে এগৰাকী লোকে সদস্যপদৰ নবীকৰণ কৰিব লাগিব।
- 7.4.2 মনোনীত সদস্যৰ ক্ষেত্ৰত সংশ্লিষ্ট কাৰ্য্যনিৰ্বাহক সমিতিয়ে চন তাৰিখসহ তেনে সদস্যৰ কাৰ্য্যকাল নিৰ্দিষ্ট কৰি দিব। এনে কাৰ্য্যকাল শেষ হোৱাৰ পিছত তেনে কাৰ্য্যকালৰ নবীকৰণ কৰিব পাৰিব অথবা কাৰ্য্যকাল বৰ্দ্ধিত কৰিব পাৰিব।

7.5 সদস্যপদৰ বাতিলকৰণ অথবা মাজতে খাৰিজকৰণ

- 7.5.1 দলৰ সদস্যপদৰপৰা পদত্যাগ কৰিলে অথবা অন্য ৰাজনৈতিক দলত যোগদান কৰিলে অথবা সদস্যজনৰ পৰলোকপ্ৰাপ্তি হ'লে সদস্যপদ স্বয়ংক্ৰিয়ভাৱে বাতিল অথবা খাৰিজ হ'ব।
- 7.5.2 সদস্যপদৰ নবীকৰণ নকৰিলে সময়সীমা পাৰ হোৱাৰ লগে লগে সদস্যপদ স্বয়ংক্ৰিয়ভাৱে বাতিল হ'ব।
- 7.5.3 সংশ্লিষ্ট কাৰ্য্যনিৰ্বাহক সমিতিয়ে এজন সদস্যক বহিষ্কাৰ কৰিলে অথবা

সদস্যপদৰপৰা আঁতৰালে দলৰ সদস্যপদ বাতিল হ'ব।

- 7.5.4 নৈতিক স্থালনসম্পৰ্কীয় গোচৰত বিচাৰালয়ত দোষী সাব্যস্ত হ'লে তেনে ব্যক্তিৰ দলৰ সদস্যপদ স্বয়ংক্ৰিয়ভাৱে বাতিল হ'ব।
- 7.5.5 এগৰাকী সদস্যই ভুল তথ্যপাতি দিয়া বুলি প্ৰমাণ হ'লে অথবা ভোটাৰ সম্পৰ্কীয় তথ্যপাতি, অন্যান্য পৰিসংখ্যা অথবা তথ্য লুকুৱাই ৰাখিলে তেওঁৰ সদস্যপদ খাৰিজ হ'ব।

7.6 সদস্যপদৰপৰা বৰ্খাস্তকৰণ

ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে নিজাববীয়াকৈ অথবা আঞ্চলিক অথবা সমষ্টি /জিলা সমিতিৰ চুপাৰিছত এগৰাকী লোকক দলৰ সদস্যপদৰপৰা বৰ্খাস্ত কৰিব পাৰিব। সদস্যগৰাকীৰ বিৰুদ্ধে অনুশাসনমূলক ব্যৱস্থা গ্ৰহণৰ পিছত এক-তৃতীয়াংশ সদস্যৰ অনুমোদনেৰে বৰ্খাস্তৰ ব্যৱস্থা চূড়ান্ত হ'ব।

এগৰাকী সদস্যক যদি 'D' ভোটাৰ হিচাবে ঘোষণা কৰা হয়, তেনেহ'লে তেওঁৰ সদস্যপদ স্বয়ংক্ৰিয়ভাৱে খাৰিজ হ'ব।

ধাৰা 8 সাংগঠনিক স্তৰবিন্যাস

8.1 দলৰ অংগসমূহ

দলৰ পাঁচতৰপীয়া সাংগঠনিক স্তৰবিন্যাস হ'ব—

- (ক) ৰাজ্যিক সমিতিৰ এক্টিয়াৰ সমগ্ৰ ৰাজ্য।
- (খ) সংশ্লিষ্ট প্ৰশাসনিক জিলাৰ সীমাক লৈ জিলা সমিতি হ'ব। প্ৰশাসনিক মহকুমাৰ আকাৰৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি মহকুমাকলৈও জিলা সমিতি হ'ব পাৰিব।ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহক সমিতিয়ে এই ক্ষেত্ৰত সিদ্ধান্তগ্ৰহণ কৰিব।
- (গ) সংশ্লিষ্ট বিধানসভা সমষ্টিৰ এলেকাক লৈ সমষ্টি সমিতি হ'ব।
- (ঘ) গাঁও পঞ্চায়ত বা পৌৰসভা ৱাৰ্ডৰ সীমাক লৈ আঞ্চলিক সমিতি গঠিত হ'ব। এনেকুৱা আঞ্চলিক সমিতিৰ নাম হ'ব 'পঞ্চায়ত / পৌৰসভা /আঞ্চলিক জাতীয় পৰিষদ'।
- (ঙ) বৃথ সমিতিবোৰ আঞ্চলিক শাখাবোৰে গঠন কৰিব।

(চ) যি কোনো স্তৰৰ সমিতিৰ কাৰ্য্যকাল পাঁচবছৰীয়া হ'ব।

আঞ্চলিক শাখাৰ কাৰ্য্যকাল বৃদ্ধিৰ সিদ্ধান্ত সংশ্লিষ্ট সমষ্টি সমিতিয়ে ল'ব পাৰিব আৰু এনে বৃদ্ধি এবছৰৰ বেছি নহ'ব।

ওপৰত দিয়া দলীয় স্তৰসমূহৰ উপৰিও সমষ্টি সমিতিয়ে প্ৰয়োজন বোধ কৰিলে সৰ্বাধিক ৩০ জন সদস্যৰে মাণ্ডলিক /ব্লক সমিতি গঠন কৰিব পাৰিব। সমষ্টি সমিতিৰ অন্তৰ্গত আঞ্চলিক সমিতিবোৰৰপৰা সম-সংখ্যক সদস্য লৈ ৩০ জন সদস্যৰে মাণ্ডলিক /ব্লক সমিতি গঠন কৰিব।

সমষ্টি /জিলা সমিতিৰ কাৰ্য্যকাল সৰ্বোচ্চ এবছৰ বৃদ্ধি কৰিব পাৰিব ৰাজ্যিক কাৰ্যানিৰ্বাহকে।

ৰাজ্যিক সমিতিৰ কাৰ্য্যকাল বৃদ্ধি কৰিবলগীয়া হ'লে ৰাজ্যিক সাধাৰণ সভাই সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিব আৰু এনে বৃদ্ধি এবছৰৰ ওপৰ হ'ব নোৱাৰিব।

কাৰ্য্যকাল বৃদ্ধিৰ বাবে প্ৰত্যেক স্তৰৰ সমিতিয়ে গ্ৰহণযোগ্য ব্যাখ্যাৰ সৈতে দৰ্খাস্ত দিব লাগিব।

8.2 ৰাজ্যিক সমিতিৰ গঠন, ক্ষমতা আৰু কাৰ্য্যতালিকা

ৰাজ্যিক সমিতিৰ সাধাৰণ সভা তলত দিয়া ধৰণে গঠিত হ'ব।

- (ক) প্ৰতি জিলা সমিতিৰ সভাপতি, উপসভাপতি আৰু সম্পাদক,
- (খ) প্ৰতি সমষ্টি সমিতিৰ সভাপতি আৰু সম্পাদক,
- (গ) জিলা সমিতিৰ সাধাৰণ সভাই নিৰ্বাচন কৰা ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহক সমিতিৰ দুগৰাকী সদস্য,
- (ঘ) সকলোবোৰ শাখা সংগঠন বা কোষৰ সভাপতি আৰু সম্পাদক,
- (ঙ) বিধানসভাৰ দলৰ সদস্য, আৰু
- (চ) সংসদৰ উভয় সদনৰ দলৰ সদস্য।

দলৰ লক্ষ্য-উদ্দেশ্য আগুৱাই নিয়াৰ বাবে অথবা অন্যান্য গঠনমূলক কাম-কাজেৰে সমষ্টিসমূহত দলীয় কাৰ্য্যসূচী কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ বাবে ৰাজ্যিক সমিতিয়ে যি কোনো বিষয় আলোচনা কৰিব পাৰে আৰু কৰ্ম-আঁচনি গ্ৰহণ কৰিব পাৰে। ৰাজ্যিক সাধাৰণ সভাৰ সিদ্ধান্তসমূহ ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে কাৰ্য্যকৰী কৰিব। ৰাজ্যিক সভাৰ ন্যূনতম পঞ্চাছ গৰাকী সদস্যই এখন সভা বিচাৰিব পাৰিব। সভা বিচৰা কাৰণেৰে সৈতে এনে অনুৰোধ সভাপতিক জনাব পাৰিব। সভাপতিয়ে নিজৰ বিচাৰ-বিবেচনা অনুসৰি এনে অনুৰোধৰ যুক্তি-যুক্ততা বিচাৰ কৰিব আৰু অনুৰোধপত্ৰ পোৱাৰ ৩০ (ত্ৰিছ) দিনৰ ভিতৰত সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিব। যদি সভা আহ্বান কৰা নহয়, তেনেহ'লে সেই বিষয়ে কাৰণসমূহ সভা বিচৰাসকলক সভাপতিয়ে বিলম্ব নকৰাকৈ লিখিতৰূপত জনাব।

ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ পৰামৰ্শ অনুযায়ী ৰাজ্যিক সভাই দলৰ কাৰ্য্যসূচী আগুৱাই নিবলৈ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব।

ৰাজ্যিক সাধাৰণ সভাই ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ বিষয়ববীয়া নিৰ্বাচিত কৰিব। দলৰ সংবিধান অনুযায়ী এই নিৰ্বাচন হ'ব। ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ সদস্য হিচাবে জিলা সমিতিৰপৰা নিৰ্বাচিত হৈ অহা সদস্যসকলে এনে নিৰ্বাচনত প্ৰতিদ্বন্দিতা কৰিব পাৰিব। ৰাজ্যিক সাধাৰণ সভাই এগৰাকী জ্যেষ্ঠ সদস্যক নিৰ্বাচনী প্ৰক্ৰিয়াটো পৰিচালনাৰ দায়িত্ব অৰ্পণ কৰিব।

প্ৰাৰ্থীসকলে সংবিধানত সন্নিবিষ্ট নিয়ম অনুযায়ী মনোনয়ন পত্ৰ দাখিল কৰিব। গণতান্ত্ৰিক পৰম্পৰা অনুসৰি নিৰ্বাচনী প্ৰক্ৰিয়া পৰিচালিত হ'ব। সহমত অবিহনে গোপন বেলটৰ যোগেদি নিৰ্বাচন সম্পন্ন হ'ব।

8.3 ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্য্যপ্ৰণালী

- (ক) দলৰ লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্য অনুযায়ী দলটোক আগুৱাই নিবলৈ প্ৰয়োজনীয় কাৰ্য্যসূচীৰ বিষয়ে কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে আলোচনা কৰিব আৰু কাৰ্য্যব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব।
- (খ) সাধাৰণ সভাৰ সিদ্ধান্তসমূহ কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে কাৰ্য্যকৰী কৰিব। পূৰ্বৱৰ্তী সভাৰ কিছুমান সিদ্ধান্ত পুনৰ বিবেচনাৰ বাবেও ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে সাধাৰণ সভাক অনুৰোধ জনাব পাৰিব। এনেকুৱা পুনৰ বিবেচনাৰ কিয় প্ৰয়োজন তাৰ যথোপযুক্ত যুক্তি ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে দাখিল কৰিব লাগিব।
- (গ) ৰাজ্যিকভিত্তিত সক্ৰিয় সদস্য হোৱাৰ বাবে কৰা আবেদনসমূহৰ ক্ষেত্ৰত ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিব।
- (ঘ) সাধাৰণ সভাত দাখিল কৰিবলগীয়া সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদনখন ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে অনুমোদন জনাব লাগিব।
- (৬) সাধাৰণ সভাত দাখিল কৰিবলগীয়া বিত্ত সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদনতো ৰাজ্যিক

- কার্য্যনির্বাহকে অনুমোদন জনাব লাগিব।
- (চ) কাৰ্য্যকাল শেষ হোৱাৰ আগতে ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে ৰাজ্যিক সাধাৰণ সভাৰ বৈঠক আহ্বান কৰিব লাগিব। যদি কাৰ্য্যকাল বৃদ্ধিৰ প্ৰয়োজন হয়, তেনেহ'লে এনে অনুৰোধ জনাই ৰাজ্যিক সাধাৰণ সভাৰ এখন বিশেষ সভা ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে আহ্বান জনাব পাৰিব।
- (ছ) সহমতৰ জৰিয়তে সমাজৰ পাঁচগৰাকী বিশিষ্ট আৰু ইচ্ছুক ব্যক্তিক ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে ইয়াৰ সদস্য হিচাবে মনোনীত কৰিব পাৰিব। বিবিধ বিষয়ৰ জ্ঞান আৰু অভিজ্ঞতাৰে সমৃদ্ধ এই লোকসকল পুৰুষ বা মহিলা হ'ব। মনোনীত সদস্য কেইগৰাকীৰ ভোটাধিকাৰ নাথাকিব।
- (জ) সহমতৰ জৰিয়তে ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে ১৫ গৰাকী সদস্য প্ৰতিনিধিত্ব নথকা জনগোষ্ঠীসমূহৰপৰা মনোনীত কৰিব পাৰিব। এইদৰে মনোনীত কৰা সদস্যসকলৰ সম্পূৰ্ণ ভোটাধিকাৰ থাকিব আৰু দলৰ সংবিধানৰ প্ৰতি তেওঁলোকৰ সম্পূৰ্ণ আনুগত্য থাকিব লাগিব। ১৫ গৰাকী মনোনীত সদস্যৰ ভিতৰত কমেও পাঁচগৰাকী মহিলা হ'ব লাগিব।
- (ঝ) ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ ৯ গৰাকী সদস্যক লৈ দলৰ ৰাজনৈতিক পৰিক্ৰমা সমিতি গঠন হ'ব। দলৰ সভাপতি আৰু সাধাৰণ সম্পাদক এই সমিতিৰ সদস্য হ'ব।বাকী ৭ গৰাকী সদস্য ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে সহমতৰ ভিত্তিত নিৰ্বাচন কৰিব।
- (ঞ) ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ ৯ গৰাকী সদস্যক লৈ দলৰ এখন নিৰ্বাচন সমিতি গঠন হ'ব। দলৰ সভাপতি আৰু সাধাৰণ সম্পাদক এই সমিতিৰ সদস্য হ'ব। বাকী ৭ গৰাকী সদস্য ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে সহমতৰ ভিত্তিত নিৰ্বাচন কৰিব।
- (ট) সভাপতি আৰু সাধাৰণ সম্পাদকক বাদ দি ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ আন যি কোনো সাতজন সদস্যবে দলৰ 'অনুশাসন সমিতি' গঠন হ'ব।
- (ঠ) আন যি কোনো উপসমিতি প্ৰয়োজনভিত্তিকভাৱে ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে গঠন কৰিব পাৰিব আৰু এনে সমিতিৰ গঠনৰ উদ্দেশ্যে আৰু কাৰ্য্যকাল ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে সুনিৰ্দিষ্ট কৰি দিব, কাৰ্য্যকাল ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ কাৰ্য্যকালতকৈ বেছি হ'ব নোৱাৰিব।
- (৬) দলৰ যি কোনো উপ-সংগঠন গঠনৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় নিয়ম-কানুন ৰাজ্যিক

কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে স্থিৰ কৰিব। দলৰ সংবিধানৰ যি কোনো ধাৰা /উপধাৰা কাৰ্য্যকৰীকৰণৰ বাবে প্ৰয়োজন হোৱা বিধি /উপবিধি /নিৰ্দেশনা ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে প্ৰস্তুত কৰিব। যিবোৰ ক্ষেত্ৰত দলৰ সংবিধানত সুস্পষ্ট নিৰ্দেশনা নাই, সেইবোৰ ক্ষেত্ৰতো প্ৰয়োজনীয় নীতি-নিৰ্দেশনা ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে প্ৰস্তুত কৰিব।

 ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে প্ৰয়োজন অনুসাৰে আৰু সুস্পষ্ট দায়িত্বৰে অতিৰিক্ত ৫ গৰাকী উপসভাপতি আৰু ৫ গৰাকী সম্পাদক নিয়োগ কৰিব পাৰিব।

8.4 জিলা শাখাৰ গঠন, ক্ষমতা আৰু কাৰ্য্যতালিকা

জিলাৰ সাধাৰণ সভা তলত দিয়া দৰে গঠিত হ'ব—

- (ক) জিলাৰ ভিতৰুৱা, আংশিকভাৱে ভিতৰুৱা, সকলোবোৰ সমষ্টি সমিতিৰ সভাপতি, উপসভাপতি আৰু সম্পাদকসকল,
- (খ) জিলাৰ ভিতৰুৱা বা আংশিকভাৱে ভিতৰুৱা সকলোবোৰ আঞ্চলিক সমিতিৰ সভাপতি, উপসভাপতি আৰু সম্পাদকসকল,
- (গ) প্রত্যেক আঞ্চলিক সমিতিয়ে জিলা কার্য্যনির্বাহক সদস্য হিচাবে নির্বাচিত কৰা দুগৰাকী সদস্য,
- (ঘ) জিলাৰ ভিতৰুৱা বা আংশিকভাৱে ভিতৰুৱা বিধানসভা সমষ্টিসমূহৰ দলীয় বিধায়কসকল,
- (৬) জিলাৰ সমষ্টিসমূহক প্ৰতিনিধিত্ব কৰা দলীয় সাংসদসকল,
- (চ) জিলাৰ ভিতৰত বাসস্থান থকা ৰাজ্যসভাৰ দলীয় সদস্যসকল।

দলৰ লক্ষ্য উদ্দেশ্য আগুৱাই নিয়াৰ বাবে আৰু জিলাখনৰ সমস্যাৰ ভিত্তিত জিলা সভাই যি কোনো বিষয়ে আলোচনা কৰিব পাৰিব আৰু কৰ্ম-আঁচনি গ্ৰহণ কৰিব পাৰিব। জিলা সভাৰ সিদ্ধান্তসমূহ জিলা কাৰ্য্যনিৰ্বাহক সমিতিয়ে কাৰ্য্যকৰী কৰিব।

জিলাসভাৰ অন্তৰ্গত ন্যূনতম ৩০ (ত্ৰিছ) গৰাকী সক্ৰিয় সদস্যই জিলা সভাৰ এখন সভা দাবী কৰিব পাৰিব। এনেকুৱা অনুৰোধ, যুক্তিসহকাৰে, জিলা সভাপতিক দিব লাগিব।

জিলা সমিতিৰ সভাপতিয়ে নিজৰ বিচাৰ-বিবেচনাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি ১৫ দিনৰ ভিতৰত জিলা সভা পতাৰ সম্পৰ্কে সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিব। যদি সভা পাতিব পৰা নাযায় তেতিয়া লিখিতভাৱে সেই বিষয়ে যুক্তিসহকাৰে সভা বিচৰাসকলক বিলম্ব নকৰাকৈ জনাব লাগিব।

ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ নিৰ্দ্দেশনা অনুসৰি জিলা শাখাই দলৰ লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্য অনুযায়ী বিভিন্ন কাৰ্য্যসূচীত অংশগ্ৰহণ কৰিব।

জিলা সাধাৰণ সভাই জিলা কাৰ্য্যনিৰ্বাহক গঠন কৰিব ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে দিয়া নীতি-নিৰ্দ্দেশনাৰ আধাৰত। দলৰ সাংসদসকলৰ বাহিৰে জিলা সভাৰ যি কোনো সক্ৰিয় সদস্যই জিলা কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ বাবে প্ৰতিদ্বন্দিতা কৰিব পাৰিব। ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে জিলা সভাৰ সাধাৰণ সভাত জিলা কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ নিৰ্বাচনৰ বাবে একোগৰাকী পৰ্য্যৱেক্ষক নিয়োগ কৰিব।

ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে প্ৰস্তুত কৰা মনোনয়ন পত্ৰৰ আৰ্হিত জিলা কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ নিৰ্বাচনত অংশগ্ৰহণ কৰিবলৈ ইচ্ছুকসকলে মনোনয়ন পত্ৰ দাখিল কৰিব লাগিব। সম্পূৰ্ণ গণতান্ত্ৰিক প্ৰক্ৰিয়াৰে নিৰ্বাচন পৰিচালিত হ'ব। সহমত অবিহনে গোপন বেলট কাকতৰ যোগেদি নিৰ্বাচন সম্পন্ন হ'ব।

8.5 জিলা কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্য্যতালিকা

- (ক) দলৰ লক্ষ্য-উদ্দেশ্য অনুযায়ী দলক আগুৱাই নিবলৈ জিলা কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে বিভিন্ন বিষয়ে আলোচনা কৰিব আৰু কাৰ্য্যব্যৱস্থা নিৰ্ণয় কৰিব।
- (খ) দলৰ ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ নিৰ্দ্দেশনা অনুযায়ী জিলা কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব আৰু সকলো কাৰ্য্যসূচীত অংশগ্ৰহণ কৰিব।
- (গ) জিলাৰ ভিতৰত গ্ৰহণ কৰিব খোজা সকলো কাৰ্য্যসূচীৰ বিষয়ে জিলা কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহক সভাপতি আৰু সাধাৰণ সম্পাদকক আগতীয়াকৈ জনাব।
- ্ঘি) সমষ্টি শাখাৰ সক্ৰিয় সদস্যভৰ্তিৰ আবেদনসমূহৰ ওপৰত জিলা কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে সিদ্ধান্ত কৰিব।
- (ঙ) জিলা সভাত দাখিল কৰিবলগীয়া সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদনত জিলা কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে অনুমোদন জনাব।
- (চ) জিলা সভাত দাখিল কৰিবলগীয়া বিত্ত সচিবৰ প্ৰতিবেদনত জিলা কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে অনুমোদন জনাব।

- (ছ) জিলা কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ কাৰ্য্যকাল শেষ হোৱাৰ আগতে জিলা সভা আহ্বান কৰিব। যদি জিলা কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ কাৰ্য্যকাল বৃদ্ধি কৰিব লগা হয়, এইবিষয়ে ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকক অনুৰোধ জনাব পাৰিব।
- জে) দলৰ সংবিধানৰ প্ৰতি আনুগত্য থকা, প্ৰতিনিধিত্ব নোপোৱা জনগোষ্ঠীসমূহৰপৰা পাঁচগৰাকী সদস্য জিলা কাৰ্য্যনিৰ্বাহকলৈ সম্পূৰ্ণ ভোটাধিকাৰসহ মনোনীত কৰিব পাৰিব। এই পাঁচগৰাকীৰ মাজত অন্ততঃ দুগৰাকী মহিলা হ'ব লাগিব।
- (ঝ) জিলাৰ অন্তৰ্গত সমষ্টিসমূহৰ পৰা পাঁচগৰাকী বিশিষ্ট লোকক জিলা নিৰ্বাহকৰ সদস্য হিচাবে মনোনীত কৰিব পাৰিব সহমতৰ ভিত্তিত। পুৰুষ অথবা মহিলা এই সদস্যসকল বিভিন্ন জ্ঞান আৰু অভিজ্ঞতাৰে পৰিপুষ্ট হ'ব লাগিব। তেওঁলোকৰ ভোটাধিকাৰ নাথাকিব।
- (এঃ) সভাপতি আৰু সম্পাদকক বাদ দি অন্য পাঁচগৰাকী সদস্যৰ জিলা কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে এখন অনুশাসন উপসমিতি গঠন কৰিব।
- (ট) জিলা কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে অতিৰিক্ত পাঁচগৰাকী উপসভাপতি আৰু পাঁচগৰাকী যুটীয়া সম্পাদক প্ৰয়োজন অনুসাৰে আৰু নিৰ্দ্দিষ্ট দায়িত্ব দি জিলা কাৰ্য্যনিৰ্বাহকত অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব পাৰিব।

8.6 সমষ্টি শাখাৰ গঠন, ক্ষমতা আৰু কাৰ্য্যতালিকা

সমষ্টি শাখাৰ সাধাৰণ সভা তলত দিয়া সদস্যসকলেৰে গঠিত হ'ব—

- (ক) প্ৰতি আঞ্চলিক শাখাৰ সভাপতি, উপসভাপতি আৰু সম্পাদক,
- (খ) প্ৰতি আঞ্চলিকৰ সাধাৰণ সভাই সমষ্টি কাৰ্য্যনিৰ্বাহক সমিতিৰ সদস্য হিচাবে নিৰ্বাচন কৰা দুজন সদস্য,
- (গ) সমষ্টিৰ দলীয় বিধায়কগৰাকী,
- (ঘ) সমষ্টিটোৰ প্ৰতিনিধিত্ব কৰা দলীয় সাংসদগৰাকী,
- (ঙ) সমষ্টিৰ ভিতৰত বাসস্থান থকা দলীয় ৰাজ্যসভাৰ সাংসদ।

দলৰ লক্ষ্য-আদৰ্শ আগুৱাই নিয়াৰ বাবে আৰু সমষ্টিটোৰ উন্নয়নৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় যি কোনো গঠনমূলক কাৰ্য্যৰ ওপৰত সমষ্টি শাখাই আলোচনা কৰিব পাৰিব। সমষ্টি শাখাৰ অন্তৰ্গত ন্যূনতম ৩০ (ত্ৰিছ) গৰাকী সক্ৰিয় সদস্যই সমষ্টি শাখাৰ সভা বিচাৰিব পাৰিব। সভাৰ প্ৰয়োজনীয়তা ব্যাখ্যা কৰি সমষ্টি শখাৰ সভাপতিলৈ পত্ৰ দিব পাৰিব আৰু এনে পত্ৰ পোৱাৰ ১৫ দিনৰ ভিতৰত সভাপতিগৰাকীয়ে সভা পতা- নপতা সম্পৰ্কত সিদ্ধান্ত দিব। যদি সভা পাতিবলৈ অস্বীকাৰ কৰা হয়, তেতিয়া সভাপতিগৰাকীয়ে কি কাৰণে সভা পাতিব পৰা নাযায় সেই বিষয়ে এক লিখিত উত্তৰ দিব।

দলৰ লক্ষ্য-উদ্দেশ্য আগুৱাই নিবলৈ ৰাজ্যিক শাখাই দিয়া নিৰ্দেশ সমষ্টি শাখাই কাৰ্য্যকৰী কৰিব আৰু সকলো কাৰ্য্যসূচীত অংশগ্ৰহণ কৰিব।

সমষ্টি শাখাৰ সাধাৰণ সভাই ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে দিয়া নিয়মাৱলীৰ অধীনত সমষ্টি কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ নিৰ্বাচন কৰিব। সাংসদসকলৰ বাহিৰে সাধাৰণ সভাৰ যি কোনো সক্ৰিয় সদস্যই যি কোনো পদৰ বাবে প্ৰতিদ্বন্দিতা কৰিব পাৰিব। নিৰ্বাচন পৰিচালনাৰ বাবে ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে সমষ্টি সাধাৰণ সভালৈ এগৰাকী পৰ্য্যৱেক্ষক নিয়োগ কৰিব।

ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ অনুমোদিত মনোনয়ন পত্ৰ পূৰাই প্ৰাৰ্থীসকলে নিৰ্বাচনত প্ৰতিদ্বন্দিতা কৰিব। গণতান্ত্ৰিক পৰম্পৰা অনুসৰি নিৰ্বাচন অনুষ্ঠিত হ'ব। সহমত অবিহনে গোপন বেলটৰ যোগেদি নিৰ্বাচন সম্পন্ন হ'ব।

8.7 সমষ্টি কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্য্যতালিকা

- (ক) দলৰ লক্ষ্য-উদ্দেশ্য কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ বাবে কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে আলোচনামৰ্মে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব।
- (খ) দলৰ ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ নিৰ্দেশনা অনুযায়ী দলৰ লক্ষ্য-উদ্দেশ্য কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ সমষ্টি কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে বিভিন্ন কাৰ্য্যসূচীৰ আয়োজন কৰিব আৰু সেইবোৰত অংশগ্ৰহণ কৰিব।
- (গ) সমষ্টি কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে দলীয় কাৰ্য্যসূচী আগুৱাই নিবলৈ গ্ৰহণ কৰিব খোজা সকলোবোৰ কাৰ্য্যসূচীৰ বিষয়ে ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকক অৱগত কৰিব।
- ্ঘ) সমষ্টি শাখাৰ সক্ৰিয় সদস্যৰ আবদেনসমূহৰ ক্ষেত্ৰত সমষ্টি কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিব।
- (ঙ) সমষ্টি সাধাৰণ সভাত দাখিল কৰিবলগীয়া সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদনত সমষ্টি কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে অনুমোদন জনাব লাগিব।
- (চ) সমষ্টি সাধাৰণ সভাত দাখিল কৰিবলগীয়া বিত্ত সচিবৰ প্ৰতিবেদনত সমষ্টি

- কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে অনুমোদন জনাব লাগিব।
- (ছ) কাৰ্য্যকাল শেষ হোৱাৰ আগতে সমষ্টি কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে সমষ্টি শাখাৰ সাধাৰণ সভা আহ্বান কৰিব লাগিব। যদি কাৰ্য্যকাল বৃদ্ধি কৰিব লগা হয়, সেই বিষয়ে কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে সমষ্টি সাধাৰণ সভাক অৱগত কৰি অনুমোদন ল'ব লাগিব।
- জে) যি কোনো ধৰণে প্ৰতিনিধিত্ব নোপোৱা জনগোষ্ঠীসমূহৰ পাঁচগৰাকী সদস্য কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে সদস্য হিচাবে মনোনীত কৰিব পাৰিব, এইসকল লোক দলৰ সংবিধানৰ প্ৰতি অনুগত হ'ব লাগিব। মনোনীত সদস্য কেইগৰাকীৰ ভোটাধিকাৰ থাকিব আৰু তেওঁলোকৰ ভিতৰত কমেও দুগৰাকী মহিলা হ'ব লাগিব।
- (ঝ) দলৰ প্ৰতি বিশ্বাসী সমাজৰ পাঁচগৰাকী বিশিষ্ট লোকক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকলৈ মনোনীত কৰিব পাৰিব সহমতৰ আধাৰত। এনেদৰে মনোনীত হোৱা সদস্যৰ ভোটাধিকাৰ নাথাকিব আৰু তেখেতসকল বিভিন্ন বিষয়ৰ পাৰদৰ্শী, অভিজ্ঞ পুৰুষ বা মহিলা হ'ব লাগিব।
- (ঞ) সভাপতি আৰু সম্পাদকক বাদ দি আন পাঁচগৰাকী সদস্যৰে সমষ্টি কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে এখন অনুশাসন সমিতি গঠন কৰিব।
- (ট) সমষ্টি কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে অতিৰিক্তভাৱে সৰ্বাধিক পাঁচগৰাকী উপসভাপতি আৰু পাঁচগৰাকী যুটীয়া সম্পাদক প্ৰয়োজন অনুসৰি নিৰ্দ্দিষ্ট দায়িত্বৰে মনোনীত কৰিব পাৰিব।

8.8 আঞ্চলিক শাখাৰ গঠন, ক্ষমতা আৰু কাৰ্য্যতালিকা

আঞ্চলিক শাখা হ'ব সেই শাখাৰ অধীনৰ সাধাৰণ আৰু সক্ৰিয় সদস্যসকলৰ সাধাৰণ সভা।

- ক) দলৰ কাৰ্য্যসূচী আগুৱাই নিবলৈ আৰু গঠনমূলক কাম হাতত লোৱাৰ বাবে আঞ্চলিক শাখাই যি কোনো বিষয় অথবা কৰ্ম-আঁচনিৰ ওপৰত আলোচনা কৰিব। আঞ্চলিক শাখাৰ সভাৰ সিদ্ধান্তসমূহ আঞ্চলিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকলৈ উপযুক্তভাৱে কাৰ্য্যকৰীকৰণৰ বাবে প্ৰেৰণ কৰা হ'ব।
- (খ) শাখাৰ ন্যূনতম দহগৰাকী সক্ৰিয় সদস্যই আঞ্চলিক শাখাৰ সভা বিচাৰিব পাৰিব। সভা বিচৰাৰ কাৰণসহ এনে পত্ৰ আঞ্চলিক শাখাৰ সভাপতিক দিব

লাগিব। সভাপতিয়ে পত্ৰ পোৱাৰ ১৫ (পোন্ধৰ) দিনৰ ভিতৰত মন স্থিৰ কৰিব লাগিব। যদি সভা পতাৰ অনুৰোধটো প্ৰত্যাখ্যান কৰা হয়, তেনেহ'লে বিলম্ব নকৰাকৈ কি কাৰণে সভাখন পাতিব পৰা নাযায়, সেই বিষয়ে লিখিত ৰূপত জনাব লাগিব।

- (গ) সমষ্টি শাখাৰ নিৰ্দেশ অনুযায়ী আঞ্চলিক শাখাই সকলোবোৰ দলীয় কাৰ্য্যসূচীত অংশ গ্ৰহণ কৰিব লাগিব।
- (ঘ) আঞ্চলিক শাখাৰ সাধাৰণ সভাই ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ নীতি-নিৰ্দেশনাৰ অধীনত আঞ্চলিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহক নিৰ্বাচিত কৰিব। ইয়াৰ বাবে ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে অনুমোদন জনোৱা মনোনয়ন পত্ৰত প্ৰাৰ্থীসকলে আবেদন কৰিব। গণতান্ত্ৰিক পদ্ধতিৰে নিৰ্বাচন পৰিচালিত হ'ব। সহমত অবিহনে গোপন বেলটৰদাৰা নিৰ্বাচন সম্পন্ন কৰা হ'ব।

8.9 আঞ্চলিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্য্যতালিকা

- (ক) দলৰ কাৰ্য্যসূচী আগুৱাই নিয়াৰ বাবে আঞ্চলিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে দলৰ নীতি-নিৰ্দেশনাৰ অধীনত বিভিন্ন বিষয়ে আলোচনা কৰিব আৰু কাৰ্য্যসূচী স্থিৰ কৰিব।
- খে) সমষ্টি শাখাৰ নিৰ্দেশ মানি আঞ্চলিক শাখাই বিভিন্ন কাৰ্য্যসূচীত অংশগ্ৰহণ কৰিব আৰু দলৰ লক্ষ্য-উদ্দেশ্য আগুৱাই নিব।
- (গ) দলৰ কাৰ্য্যসূচী আগুৱাই নিবলৈ আঞ্চলিক শাখাই গ্ৰহণ কৰা সকলোবোৰ ব্যৱস্থাৰ বিষয়ে সমষ্টি শাখাৰ সভাপতি /সম্পাদকক অৱগত কৰিব লাগিব।
- ্ঘ) আঞ্চলিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে আঞ্চলিকৰ অধীনৰ সক্ৰিয় সদস্যৰ আবেদনৰ ওপৰত সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিব।
- (ঙ) সাধাৰণ সভাত উৎখাপন কৰিবলগীয়া সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদনত কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে অনুমোদন জনাব লাগিব।
- (চ) সাধাৰণ সভাত দাখিল কৰিবলগীয়া বিত্ত সচিবৰ প্ৰতিবেদনত কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে অনুমোদন জনাব লাগিব।
- (ছ) কাৰ্য্যকাল শেষ হোৱাৰ আগতে কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে আঞ্চলিকৰ সাধাৰণ সভা আহ্বান কৰিব লাগিব। কাৰ্য্যকাল বৃদ্ধিৰ প্ৰয়োজন হ'লে সেই বিষয়ে

- কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে সমষ্টি শাখালৈ অনুৰোধ জনাব।
- জ) দলৰ প্ৰতি আনুগত্য থকা আৰু প্ৰতিনিধিত্ব নোপোৱা জনগোষ্ঠীসমূহৰ পৰা তিনিগৰাকী সদস্য সহমতৰ যোগেদি কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে মনোনীত কৰিব পাৰিব। এই সদস্য কেইগৰাকীৰ ভোটাধিকাৰ থাকিব আৰু তেওঁলোকৰ মাজত কমেও এগৰাকী মহিলা থাকিব লাগিব।
- (ঝ) সহমতৰ যোগেদি দলৰ প্ৰতি আনুগত্য থকা সমাজৰ তিনিগৰাকী বিশিষ্ট ব্যক্তিক আঞ্চলিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকলৈ মনোনীত কৰিব পাৰিব। কাৰ্য্যনিৰ্বাহকক বিভিন্ন বিষয়ৰ জ্ঞানেৰে এই মনোনীত সদস্য কেইগৰাকীয়ে আলোকিত কৰিব পাৰিব লাগিব। তেখেতসকলৰ ভোটাধিকাৰ নাথাকিব।
- (এঃ) আঞ্চলিক কার্য্যনির্বাহকে অতিৰিক্তভাৱে সর্বোচ্চ পাঁচগৰাকী উপসভাপতি আৰু পাঁচগৰাকী যুটীয়া সম্পাদক নির্দ্দিষ্ট দায়িত্বৰে মনোনীত কৰি ল'ব পাৰিব।

8.10 বুথ বা ভোটগ্ৰহণ কেন্দ্ৰ শাখাৰ গঠন আৰু কাৰ্য্যতালিকা

- (ক) আঞ্চলিক শাখাই বুথ শাখাবোৰ গঠন কৰিব। এটা বুথ শাখাত ন্যূনতম পাঁচগৰাকী দলৰ সদস্য থাকিব লাগিব।
- (খ) প্ৰতি বুথ শাখাই সেই ভোটগ্ৰহণ কেন্দ্ৰৰ অধীনৰ ভোটাৰ তালিকা ৰাখিব লাগিব।
- (গ) প্ৰতিগৰাকী ভোটাৰৰ লগত বুথ শাখাই ভাল সম্পৰ্ক ৰাখিব লাগিব।
- নিৰ্বাচনৰ সময়ত দলৰ নিৰ্বাচনী ইস্তাহাৰ বুথ শাখাই ভোটাৰসকলক ব্যাখ্যাসহকাৰে বুজাই দিব।
- (%) বুথ শাখাই আঞ্চলিক আৰু সমষ্টি শাখাৰ নিৰ্দেশনাৱলী কাৰ্য্যকৰী কৰিব।

8.11 বিভিন্ন শাখাৰ মুখ্য কাৰ্য্যালয়

- (ক) ৰাজ্যিক শাখাৰ মুখ্য কাৰ্য্যালয়েই দলৰ মুখ্য কাৰ্য্যালয় হ'ব। দলৰ মুখ্য কাৰ্য্যালয় আৰু ৰাজ্যিক সমিতিৰ মুখ্য কাৰ্য্যালয় হ'ব অসমৰ ৰাজধানী গুৱাহাটীত।
- (খ) জিলা শাখাৰ মুখ্য কাৰ্য্যালয় জিলাৰ অথবা মহকুমাৰ প্ৰশাসনিক সদৰত

হ'ব।

- গে) সমষ্টি, আঞ্চলিক আৰু বুথ শাখাৰ মুখ্য কাৰ্য্যালয় সংশ্লিষ্ট সমিতিয়ে নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিব। শাখাৰ ভৌগোলিক চাৰিসীমাৰ ভিতৰতে এনে মুখ্য কাৰ্য্যালয় হ'ব লাগিব।
- (ঘ) বিভিন্ন কোষ /সমিতিৰ মুখ্য কাৰ্য্যালয় হ'ব যি পৰ্য্যায়ৰ কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে তেনে কোষ /সমিতি গঠন কৰিছে, সেই পৰ্য্যায়ৰ কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ মুখ্য কাৰ্য্যালয়ৰ লগত।

ধাৰা 9 বিভিন্ন কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ বিষয়ববীয়া

9.1 দলৰ সাধাৰণ সভা গঠনৰ নিয়ম অনুযায়ী প্ৰশাসনিক জিলা সমিতিসমূহে নিৰ্বাচিত কৰি পঠোৱা সকলো কাৰ্য্যনিৰ্বাহক সদস্য আৰু ১৫ গৰাকী মনোনীত সদস্যৰে ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে গঠিত হ'ব। ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ বিষয়ববীয়াসকল তলত দিয়া দৰে হ'ব (বন্ধনীৰ ভিতৰত দিয়া সংখ্যাই প্ৰতি পদৰ বিপৰীতে কেইগৰাকী বিষয়ববীয়া থাকিব সেয়া বুজাইছে)—

٥	)	,
	>	(د

২. কাৰ্য্যকৰী সভাপতি (১)

৩. উপসভাপতি (৫)

8. সাধাৰণ সম্পাদক (১)

৫. যুটীয়া সম্পাদক (২)

৬. সম্পাদক (৫)

৭. বিত্ত সম্পাদক (১)

৮. প্ৰচাৰ সম্পাদক (১)

৯. সদস্য (বাকী সকলো)

১০. মনোনীত সদস্য (১৫)

9.2 প্ৰয়োজন অনুসৰি ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে সদস্যসকলৰ মাজৰপৰা অন্য বিষয়ববীয়া নিযুক্তি দিব পাৰিব আৰু এনে বিষয়ববীয়াৰ পদ ওপৰত উল্লেখিত পদতকৈ সুকীয়া হ'ব লাগিব। এনে বিষয়ববীয়াৰ কাৰ্য্যকাল ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে নিৰ্ধাৰণ কৰিব আৰু সেই কাৰ্য্যকাল কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ কাৰ্য্যকালৰ ভিতৰতে হ'ব লাগিব।

9.3 জিলা কাৰ্য্যনিৰ্বাহক সমিতি গঠিত হ'ব জিলাৰ অন্তৰ্গত আঞ্চলিক শাখাসমূহে
নিৰ্বাচিত কৰি পঠোৱা সদস্যসকলেৰে আৰু পাঁচগৰাকী মনোনীত সদস্যৰে।
জিলা কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ বিষয়ববীয়া তলত দিয়া দৰে হ'ব (বন্ধনীৰ ভিতৰত
দিয়া সংখ্যাৰে প্ৰতি পদৰ বিপৰীতে কেইগৰাকী বিষয়ববীয়া থাকিব, সেয়া
বুজোৱা হৈছে)—

١.	সভাপতি	(5)
•	101110	(• /

- ৮. মনোনীত সদস্য (৫)
- 9.4 আঞ্চলিক শাখাই নিৰ্বাচিত কৰি পঠোৱা সকলো প্ৰতিনিধি আৰু পাঁচজন মনোনীত সদস্যৰে সমষ্টি কাৰ্য্যনিৰ্বাহক সমিতি গঠন হ'ব তলত দিয়া দৰে (বন্ধনীৰ ভিতৰত দিয়া সংখ্যাই প্ৰতি পদৰ বিপৰীতে কেইগৰাকী বিষয়ববীয়া থাকিব, সেয়া বুজোৱা হৈছে)—
  - ১. সভাপতি (১)
  - ২. উপসভাপতি (৫)
  - ৩. সম্পাদক (১)
  - ৪. যুটীয়া সম্পাদক (৩)
  - ৫. বিত্ত সম্পাদক (১)

৬.	প্ৰচাৰ সম্পাদক	(\$)
٩.	সদস্য	(বাকী সকলো)
b.	মনোনীত সদস্য	(&)

আঞ্চলিক শাখাৰ কাৰ্য্যনিৰ্বাহক ৩১ (একত্ৰিছ) জনীয়া হ'ব আৰু পাঁচজন 9.5 মনোনীত সদস্য থাকিব (বন্ধনীৰ ভিতৰত দিয়া সংখ্যাই প্ৰতি পদৰ বিপৰীতে কেইগৰাকী বিষয়ববীয়া থাকিব, সেয়া বুজাইছে)—

- সভাপতি (5) ۵. উপসভাপতি (%) ২. (5) **o**. সম্পাদক
- যুটীয়া সম্পাদক (e) 8.
- বিত্ত সম্পাদক ₢. (5)
- (5) প্ৰচাৰ সম্পাদক **&**.
- (\$\$) ٩. সদস্য
- মনোনীত সদস্য (%) ъ.

বিষয়ববীয়াৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্য্যতালিকা 9.6

9.6.1 ৰাজ্যিক সভাপতিগৰাকীয়ে

- সাধাৰণ সভাত সভাপতিত্ব কৰিব, (ক)
- (খ) ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ বৈঠকত সভাপতিত্ব কৰিব.
- উপসভাপতিসকলৰ মাজত দায়িত্ব ভগাই দিব. (গ)
- পদত্যাগ, বহিষ্কাৰ, মৃত্যু, আদি কাৰণত ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকত কোনো (ঘ) বিষয়ববীয়াৰ পদ খালি হ'লে কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ আন কোনো সদস্যক সেই দায়িত্ব দিব পাৰিব.
- ৰাজনৈতিক পৰিক্ৰমা সমিতিৰ সভাত সভাপতিত্ব কৰিব. (8)
- নিৰ্বাচন সমিতিৰ সভাত সভাপতিত্ব কৰিব। (<u>b</u>)

9.6.2 ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ সাধাৰণ সম্পাদকে

- (ক) সভাপতিৰ পৰামৰ্শ অনুযায়ী কাৰ্য্যপৰিচালনা কৰিব,
- (খ) যুটীয়া সম্পাদক, সম্পাদক আৰু প্ৰচাৰ সম্পাদকসকলৰ মাজত দায়িত্ব ভগাই দিব আৰু তেওঁলোকক দিহা-পৰামৰ্শৰে পৰিচালনা কৰিব.
- (গ) দলৰ সকলো তথ্য-পাতি আৰু সদস্যৰ পৰিসংখ্যা ৰাখিব,
- (ঘ) দল আৰু সদস্যসকলৰ এক ডিজিটেল ডাটাবেছ গঢ়ি তুলিব,
- (৬) জিলা শাখাসমূহৰ কাম-কাজ যাতে সুকলমে চলি থাকে সেই কথা নিশ্চিত কৰিব.
- (চ) কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ সদস্যসকলক নিৰ্দিষ্ট দায়িত্ব ভগাই দিব,
- (ছ) কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ সদস্যসকলক বিভিন্ন জিলালৈ পঠিয়াই দলৰ কাম-কাজ যাতে ঠিকমতে হয় আৰু সকলো তথ্যপাতি যাতে ঠিকমতে সংগৃহীত হয় সেই কথা নিশ্চিত কৰিব,
- (জ) সভাপতিৰ অনুমতি লৈ নিৰ্দিষ্ট কাৰ্য্যসূচীৰ ভিত্তিত কাৰ্য্যনিৰ্বাহক সমিতিৰ সভা আহ্লান কৰিব,
- ্বা) সভাপতিৰ অনুমোদন লৈ আন যি কোনো দায়িত্ব পালন কৰিব।

9.6.3 ৰাজ্যিক শাখাৰ বিত্ত সম্পাদকে

- (ক) দলৰ হিচাপ-পত্ৰ নিয়াৰিকৈ ৰাখিব,
- (খ) সকলো হিচাপ-পত্ৰৰ ক্ষেত্ৰত সংশ্লিষ্ট আইন-কানুন মানি চলাটো নিশ্চিত কৰিব,
- (গ) চিএজিৰ তালিকাত থকা এজন হিচাপ পৰীক্ষকৰদ্বাৰাই দলৰ হিচাপ-পত্ৰ পৰীক্ষা কৰাব,
- (ঘ) হিচাপ পৰীক্ষকৰদ্বাৰা পৰীক্ষিত দলৰ বাৰ্ষিক জমা-খৰচৰ হিচাপ নিৰ্বাচন আয়োগৰ ওচৰত বিত্তীয় বৰ্ষ শেষ হোৱাৰ ছমাহৰ ভিতৰত দাখিল কৰিব,
- (ঙ) জমা-খৰচৰ হিচাব ৰাজ্যিক শাখাৰ সাধাৰণ সভাত দাখিল কৰিব।

9.6.4 জিলা শাখাৰ সভাপতিয়ে

- (ক) জিলা শাখাৰ সাধাৰণ সভাত সভাপতিত্ব কৰিব,
- (খ) জিলা কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ সভাত সভাপতিত্ব কৰিব,
- (গ) উপসভাপতিসকলৰ মাজত দায়িত্ব বিতৰণ কৰিব,
- (ঘ) বিশেষ কাৰণত সম্পাদকে নিৰ্দিষ্ট এক সময়ৰ বাবে ছুটী ল'লে অথবা কিবা কাৰণত সম্পাদকৰ পদ খালি হ'লে জিলা শাখাৰ এগৰাকী কাৰ্য্যবাহী সম্পাদক বাছনি কৰিব,
- (ঙ) যি কোনো বিষয়ববীয়াই যদি তেওঁৰ ওপৰত অৰ্পিত দায়িত্ব ঠিকমতে পালন নকৰে. সেই বিষয়ে কাৰ্য্যনিৰ্বাহকক জনাব।

9.6.5 জিলা শাখাৰ সম্পাদকে

- (ক) জিলা সভাপতিৰ পৰামৰ্শ অনুসৰি কাৰ্য্যনিৰ্বাহ কৰিব,
- (খ) যুটীয়া সম্পাদক আৰু প্ৰচাৰ সম্পাদকৰ দায়িত্ব বিতৰণ কৰি দিব আৰু প্ৰয়োজনীয় দিহা-পৰামৰ্শ দিব,
- (গ) জিলা পৰ্য্যায়ৰ সকলোবোৰ তথ্য-পাতি সুচাৰুৰূপত ৰাখিব,
- (ঘ) জিলা শাখা আৰু সদস্যসকলৰ বিষয়ে এক ডিজিটেল ডাটাবেছ গঢ়ি তুলিব,
- (৬) জিলা শাখাৰ অধীন শাখাসমূহৰ কাম-কাজৰ তদাৰক কৰিব,
- (চ) কার্য্যনির্বাহক সদস্যসকলক কিছুমান নির্দিষ্ট সাংগঠনিক কামত নিয়োজিত কৰিব.
- (ছ) সমষ্টি শাখাবোৰলৈ জিলা কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ সদস্যসকলক বিভিন্ন দায়িত্ব দি সমষ্টি শাখাবোৰৰ কাম-কাজৰ তদাৰকী কৰিব,
- (জ) সভাপতিৰ অনুমোদন লৈ নিৰ্দিষ্ট কাৰ্য্যসূচীৰে জিলা কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ সভা আহ্বান কৰিব,
- ্বা) সভাপতিৰ অনুমোদন লৈ আন যি কোনো দায়িত্ব পালন কৰিব।

9.6.6 জিলা শাখাৰ বিত্ত সম্পাদকে

- (ক) জিলা সমিতিৰ সকলোবোৰ হিচাপ ৰাখিব,
- (খ) হিচাপ পৰীক্ষকৰদ্বাৰা পৰীক্ষা কৰোৱাই বাৰ্ষিক হিচাপৰ প্ৰতিবেদন জিলা শাখাৰ সাধাৰণ সভাত দাঙি ধৰিব।

9.6.7 সমষ্টি শাখাৰ সভাপতিয়ে

- (ক) সমষ্টি শাখাৰ সাধাৰণ সভাত সভাপতিত্ব কৰিব,
- (খ) সমষ্টি কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ সভাত সভাপতিত্ব কৰিব,
- (গ) উপসভাপতিসকলৰ দায়িত্ব ভগাই দিব,
- (ঘ) স্থানীয় সমস্যাৰ ওপৰত উপসমিতি গঠন কৰিব আৰু প্ৰয়োজন অনুসৰি, এনে উপসমিতিত স্থানীয় বিশিষ্ট লোকক, দলৰ সদস্য নহ'লেও, অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব.
- (৬) ছুটী অথবা আন বিশেষ কাৰণত অনুপস্থিত থকা সম্পাদকৰ দায়িত্ব পালনৰ বাবে এগৰাকী যুটীয়া সম্পাদকক বাছনি কৰিব,
- (চ) কৰ্তব্যপালনত বিফল হোৱা বিষয়ববীয়াৰ বিষয়ে সমষ্টি কাৰ্য্যনিৰ্বাহকক অৱগত কৰিব।

9.6.8 সমষ্টি সমিতিৰ সম্পাদকে

- (ক) সমষ্টি শাখাৰ সভাপতিৰ পৰামৰ্শ অনুসৰি কাম কৰিব,
- (খ) যুটীয়া সম্পাদক কেইগৰাকী আৰু প্ৰচাৰ সম্পাদকৰ দায়িত্ব ভগাই দিব আৰু তেওঁলোকক দিহা-পৰামৰ্শ দিব,
- (গ) সমষ্টি শাখাৰ কাৰ্য্যকলাপ আৰু সদস্যসকলৰ বিষয়ে সকলো নথি-পত্ৰ সংৰক্ষণ কৰিব,
- (ঘ) শাখা আৰু সদস্যসকলৰ বিষয়ে এক ডিজিটেল তথ্যভঁৰাল গঢ়ি তুলিব,
- (৬) আঞ্চলিক শাখাবোৰৰ কাম-কাজ সুকলমে চলাটো নিশ্চিত কৰিব,
- (চ) কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ সদস্যসকলক শাখাৰ ভিন ভিন কামত নিয়োজিত কৰিব,

- (ছ) আঞ্চলিক শাখাসমূহৰ কাম-কাজ নিৰীক্ষণ কৰাৰ বাবে আৰু বিভিন্ন তথ্য-পাতি আহৰণৰ বাবে কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ সদস্যসকলক দায়িত্ব ভগাই দিব,
- (জ) সভাপতিৰ অনুমোদন লৈ নিৰ্দিষ্ট কাৰ্য্যসূচীৰে কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ সভা আহ্বান কৰিব,
- (ঝ) সভাপতিৰ অনুমোদন সাপেক্ষে আন যি কোনো দায়িত্ব পালন কৰিব।

9.6.9 সমষ্টি সমিতিৰ বিত্ত সম্পাদকে

- (ক) শাখাৰ সকলো হিচাপ-পত্ৰ নিয়াৰিকৈ ৰাখিব।
- (খ) এগৰাকী হিচাপ পৰীক্ষকৰদ্বাৰা জমা-খৰচৰ হিচাপ পৰীক্ষা কৰাটো নিশ্চিত কৰিব,
- (গ) সাধাৰণ সভাত হিচাপ পৰীক্ষকৰদ্বাৰা পৰীক্ষিত হিচাপ দাখিল কৰিব।

9.6.10 আঞ্চলিক শাখাৰ সভাপতিয়ে

- (ক) আঞ্চলিকৰ সকলো সাধাৰণ সভাত সভাপতিত্ব কৰিব,
- (খ) আঞ্চলিকৰ কাৰ্য্যনিৰ্বাহক সমিতিত সভাপতিত্ব কৰিব,
- (গ) উপসভাপতিসকলৰ দায়িত্ব ভগাই দিব,
- (ঘ) বিশেষ কাৰণত সম্পাদকে ছুটী ল'লে এগৰাকী যুটীয়া সম্পাদকক সম্পাদকৰ দায়িত্ব দিব.
- (ঙ) কোনো বিষয়ববীয়াই কর্তব্যপালনত ব্যর্থ হ'লে সেই বিষয়ে কার্য্যনির্বাহকক জনাব।

9.6.11 আঞ্চলিক শাখাৰ সম্পাদকে

- (ক) সভাপতিৰ তত্বাৱধানত কৰ্তব্য কৰিব,
- (খ) যুটীয়া সম্পাদক কেইগৰাকী আৰু প্ৰচাৰ সম্পাদকৰ মাজত দায়িত্ব ভগাই দিব আৰু তেওঁলোকক প্ৰয়োজনীয় দিহা-পৰামৰ্শ দিব,
- (গ) শাখাৰ সকলোবোৰ নথি-পত্ৰৰ আৰু সদস্যসকলৰ বিষয়ে তথ্য সংৰক্ষণ কৰিব.

- শাখা আৰু সদস্যসকলৰ বিষয়ে এটা ডিজিটেল তথ্যভঁৰাল গঢ়ি তুলিব,
- (৬) কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ সদস্যসকলক সুনিৰ্দিষ্ট দায়িত্ব ভগাই দিব,
- (চ) সভাপতিৰ অনুমতি লৈ সুনিৰ্দিষ্ট কাৰ্য্যসূচীৰে কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ সভা আহ্বান কৰিব.
- (ছ) সভাপতিৰ অনুমতি লৈ আন যি কোনো দায়িত্ব পালন কৰিব।

9.6.12 আঞ্চলিক শাখাৰ বিত্ত সম্পাদকে

- (ক) শাখাৰ সকলো হিচাপ-পত্ৰ ঠিকমতে ৰাখিব,
- (খ) এগৰাকী হিচাপ পৰীক্ষকৰদ্বাৰা হিচাপ পৰীক্ষাৰ ব্যৱস্থা কৰিব,
- গ্ৰাঞ্চলিক শাখাৰ সাধাৰণ সভাত পৰীক্ষিত হিচাপ দাঙি ধৰিব।

9.6.13 দলৰ বিষয়ববীয়াসকলৰ নিৰ্বাচন

- (ক) সকলো স্তৰতে, দলৰ বিষয়ববীয়াসকলৰ নিৰ্বাচন গণতান্ত্ৰিক প্ৰক্ৰিয়াৰে সম্পন্ন কৰা হ'ব আৰু প্ৰয়োজন হ'লে গোপন বেলটৰ ব্যৱস্থা কৰা হ'ব।
- খে) নতুন সমিতি গঠন আৰু বিষয়ববীয়াসকলৰ নিৰ্বাচন পুৰণা সমিতিৰ কাৰ্য্যকাল সমাপ্ত হোৱাৰ অন্ততঃ তিনিমাহ আগতে সম্পূৰ্ণ কৰিব লাগিব। এখন সমিতি অস্থায়ীভাৱে ভাঙি দিলে অথবা কাম চলাই থাকিবলৈ বাৰণ কৰিলে ততালিকে নতুন সমিতিৰ নিৰ্বাচনৰ ব্যৱস্থা কৰা হ'ব। নতুন সমিতি গঠনৰ কাম সৰ্বোচ্চ তিনিমাহৰ ভিতৰত সম্পূৰ্ণ কৰিব লাগিব।
- (গ) নতুন সমিতি গঠনৰ বাবে সকলো পৰ্য্যায়ৰ কাৰ্য্যনিৰ্বাহক সমিতিয়ে নিৰ্বাচন পৰিচালনাৰ বাবে নিৰ্বাচনী বিষয়া নিযুক্ত কৰিব।
- (ঘ) ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে ৰাজ্যিক নিৰ্বাচনী প্ৰক্ৰিয়াটো আৰম্ভ কৰাৰ বাবে ঘোষণা কৰিব আৰু ৰাজ্যিক নিৰ্বাচনী বিষয়া নিযুক্ত কৰিব। ৰাজ্যিক নিৰ্বাচনী বিষয়াই নিৰ্বাচনৰ সময়সূচী ঘোষণা কৰিব আৰু গোটেই প্ৰক্ৰিয়াটো নিৰ্দিষ্ট সময়ৰ ভিতৰত সম্পূৰ্ণ কৰিব।

9.7 বিষয়ববীয়াৰ কাৰ্য্যকাল

কাৰ্য্যনিৰ্বাহক সমিতিৰ কাৰ্য্যকালেই বিষয়ববীয়াসকলৰো কাৰ্য্যকাল হ'ব। সংশ্লিষ্ট সাংগঠনিক স্তৰৰ সাধাৰণ সভাত গণতান্ত্ৰিক পৰম্পৰা অনুসৰি, প্ৰয়োজন হ'লে গোপন বেল্টৰদ্বাৰা বিষয়ববীয়াসকলৰ নিৰ্বাচন হ'ব।

দলৰ সংগঠনৰ সকলো স্তৰতে শাখাৰ কাৰ্য্যনিৰ্বাহক সমিতিয়ে যুৱক আৰু মহিলাৰ সমিতি গঠন কৰিব।

ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে অনুসূচীত জাতি /জনজাতি /অন্যান্য পিছপৰা সম্প্ৰদায়ৰ বাবে, চাহ জনগোষ্ঠী, শ্ৰমিক আৰু কৰ্মচাৰী, সংখ্যালঘু আৰু কৃষকৰ বাবে সমিতি গঠন কৰিব।

ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে কিছুমান বিশেষ এলেকা অথবা জ্ঞানৰ ওপৰত উপসমিতি বা কোষ গঠন কৰিব। এনে কিছুমান উপসমিতি /কোষ হ'ব পাৰে তলত দিয়া দৰে—

- (ক) অর্থনীতি
- (খ) শিক্ষা ব্যৱস্থা
- (গ) কৃষি
- (ঘ) পৰস্থিতিতন্ত্ৰ আৰু পৰিৱেশ
- (ঙ) বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যা
- (চ) গ্রাম্য উন্নয়ন
- (ছ) প্রাকৃতিক সম্পদ
- (জ) জলজ সম্পদ
- (ঝ) সংস্কৃতি আৰু সাহিত্য
- (ঞ) সীমান্ত অঞ্চলৰ বিশেষ ব্যৱস্থা
- (ট) অন্য যি কোনো বিষয়

ধাৰা 10 নিয়ম-শৃংখলা আৰু অনুশাসন

10.1 সকলো সদস্য আৰু বিষয়ববীয়াই ভাৰতবৰ্ষৰ দায়িত্বসম্পন্ন নাগৰিক হিচাবে কাৰ্য্যনিৰ্বাহ কৰিব আৰু সম্পূৰ্ণ নৈতিকতা আৰু আদৰ্শ, আচাৰ–ব্যৱহাৰেৰে ব্যক্তি, দেশ, সংস্কৃতি আৰু অন্য নাগৰিকৰ সন্মান ৰক্ষা কৰিব।

- 10.2 জাতি, বৰ্ণ, ধৰ্ম, বিশ্বাস আৰু ব্যক্তিগত অথবা সামাজিক প্ৰমূল্যবোধত আঘাত হানিব পৰা কোনো কাৰ্য্য কৰাৰপৰা দলৰ সকলো সদস্য বিৰত থাকিব।
- 10.3 শিশু, মহিলা আৰু অন্য ধৰণে সক্ষমজনৰ প্ৰতি বিশেষ গুৰুত্বসহকাৰে সমাজৰ সকলো অংশৰ লোকৰ প্ৰতি দলৰ সদস্যসকলে সন্মান আৰু সদ্ভাৱ প্ৰদৰ্শন কৰিব।
- 10.4 বিচাৰালয়ত দণ্ডিত হ'ব পৰা কোনো কাৰ্য্য কৰাৰপৰা দলৰ সদস্য আৰু বিষয়ববীয়া বিৰত থাকিব।
- 10.5 দলৰ সংবিধান বহিৰ্ভূত কাম কৰাৰপৰা সদস্য আৰু বিষয়ববীয়াসকল বিৰত থাকিব।

10.6 নিয়ম-শৃংখলা আৰু আচৰণবিধিৰ বাবে সবিশেষ নিয়মাৱলী

- 10.6.1 কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ প্ৰথম বৈঠকত দলৰ বিষয়ববীয়া আৰু সদস্যসকলৰ বাবে আচৰণবিধি প্ৰস্তুত কৰি দিবলৈ এখন উপসমিতি কৰি দিব। উপসমিতিয়ে দাখিল কৰা আচৰণবিধি কাৰ্য্যনিৰ্বাহকে গ্ৰহণ কৰাৰ পিছত দলৰ সকলো বিষয়ববীয়া আৰু সদস্যৰ বাবে বলৱৎ হ'ব।
- 10.6.2 প্ৰতি শাখাৰ কাৰ্য্যনিৰ্বাহক সমিতিৰ প্ৰথম বৈঠকতে 'শাখা অনুশাসন সমিতি' গঠন হ'ব আৰু দলীয় অনুশাসনসম্পৰ্কীয় সকলোবোৰ বিষয় বিবেচনা আৰু মতামতৰ বাবে এই সমিতিলৈ পঠোৱা হ'ব।
- 10.6.3 'শাখা অনুশাসন সমিতি'ৰ চুপাৰিছ শাখা কাৰ্য্যনিৰ্বাহক সমিতিৰ সভাত উৎখাপন কৰা হ'ব আৰু সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰা হ'ব।
- 10.6.4 কোনো বিষয়ে শাখাই সিদ্ধান্ত ল'ব নোৱাৰিলে পৰৱৰ্তী উচ্চ শাখালৈ পঠোৱা হ'ব।ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ ক্ষেত্ৰত এই ব্যৱস্থা কাৰ্য্যকৰী নহ'ব।

ধাৰা 11 কাৰ্য্যবিধি

11.1 প্ৰতি পৰ্য্যায়ৰ কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ সভা বছেৰেকত কমেও তিনিবাৰ বহিব লাগিব।

- 11.2 সাধাৰণ সভাৰ বৈঠক সাধাৰণ সভাৰ নিয়ম অনুসৰি বহিব। সাধাৰণ সভাৰ বিশেষ বৈঠক সংশ্লিষ্ট কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ দুই-তৃতীয়াংশ সদস্যই বিচাৰিলে পাতিব লাগিব।
- 11.3 সকলোৰে বৈঠকৰ বাবে মুঠ সদস্যৰ এক-তৃতীয়াংশৰ উপস্থিতিয়ে থূল নিৰ্ণয় কৰিব।
- 11.4 যদি ক্ৰমান্বয়ে তিনিখন সভাত থূল নহয়, তেতিয়া হ'লে চতুৰ্থখন সভাত থূলৰ প্ৰয়োজন নহ'ব আৰু তেনে সভাৰ কাৰ্য্যবিৱৰণী ন্যায়সংগত বুলি গণ্য হ'ব।
- 11.5 কাৰ্য্যনিৰ্বাহক সভাৰ জাননী ৭ দিনৰ আগতে আৰু সাধাৰণ সভাৰ জাননী ৩০ দিনৰ আগতে দিব লাগিব।
- 11.6 সকলোবোৰ সভাত সহমতৰ যোগেদি সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰা হ'ব, অন্যথা ভোটগ্ৰহণেৰে সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰা হ'ব।
- 11.7 বৈঠকৰ সিদ্ধান্তসমূহ আৰু কাৰ্য্যবিৱৰণী প্ৰস্তুত কৰা হ'ব আৰু সাধাৰণ সম্পাদক /সম্পাদক পৰৱৰ্তী বৈঠকত গ্ৰহণ কৰাৰ বাবে কাৰ্য্যবিৱৰণী দাখিল কৰিব লাগিব।

ধাৰা 12 হিচাপ আৰু পুঁজি

- 12.1 দলৰ মুখ্য কাৰ্য্যালয় থকা ঠাইত ৰাষ্ট্ৰীয়কৃত অথবা সুখ্যাত বেচৰকাৰী /ক'অপাৰেটিভ বেংকত দলৰ বেংক একাউণ্ট ৰখা হ'ব। ৰাজ্যিক, জিলা আৰু সমষ্টি পৰ্য্যায়ত সংশ্লিষ্ট ঠাইত সুকীয়া বেংক একাউণ্ট ৰখা হ'ব।
- 12.2 বেংক একাউণ্ট পৰিচালনা কৰিব সভাপতি, সাধাৰণ সম্পাদক /সম্পাদক আৰু বিত্ত সম্পাদকে যুটীয়া স্বাক্ষৰত।
- 12.3 পুঁজি সংগ্ৰহ নিয়মীয়াকৈ স্বাক্ষৰিত ৰচিদযোগে কৰা হ'ব।
- 12.4 সকলোবোৰ হিচাপৰ বছেৰেকীয়া পৰীক্ষা হ'ব। হিচাপ পৰীক্ষা কৰোৱাৰ দায়িত্ব বিত্ত সম্পাদকৰ ওপৰত থাকিব আৰু হিচাপৰ অন্তৱতী আৰু বহিঃপৰীক্ষণ বিত্ত সম্পাদকে কৰাব লাগিব। হিচাপৰ বহিঃপৰীক্ষা CAGৰ তালিকাভূক্ত হিচাপ পৰীক্ষকৰ যোগেদি কৰাব লাগিব। হিচাপ পৰীক্ষকৰ প্রতিবেদন কার্য্যনির্বাহক সভাত দাখিল কৰিব লাগিব, আৰু পৰীক্ষিত বার্ষিক

হিচাপ বিত্তীয় বৰ্ষ শেষ হোৱাৰ দুমাহৰ ভিতৰত ভাৰতবৰ্ষৰ নিৰ্বাচন আয়োগৰ ওচৰত দাখিল কৰিব লাগিব। এটা কাৰ্য্যকালৰ সম্পূৰ্ণ হিচাপ দলৰ সাধাৰণ অধিৱেশনত উৎখাপন কৰিব লাগিব।

ধাৰা 13 সংবিধান সংশোধন

দলৰ লক্ষ্য-উদ্দেশ্য আৰু সাধাৰণ দৰ্শনক বাদ দি সংবিধানৰ সংশোধন ৰাজ্যিক সাধাৰণ সভাত উৎখাপন কৰিব পাৰিব আৰু উপস্থিত সদস্য আৰু ভোট দিয়া সদস্যৰ দুই-তৃতীয়াংশৰ সমৰ্থনেৰে সংশোধনী গৃহীত হ'ব।

ৰাজ্যিক সভাৰ কমেও ১০ শতাংশ সদস্যই দলৰ সংবিধানৰ সংশোধনী বিচাৰি প্ৰস্তাৱ দাখিল কৰিলে তেনে প্ৰস্তাৱ পোৱাৰ ৩০ দিনৰ ভিতৰত সংবিধান সংশোধনৰ বাবে ৰাজ্যিক সাধাৰণ সভা আহুান কৰিব লাগিব।

ভাৰতৰ নিৰ্বাচন আয়োগে সময়ে সময়ে জাৰি কৰা পৰামৰ্শাৱলী অথবা আইনী ব্যৱস্থাসমূহৰ বিৰুদ্ধে দলীয় সংবিধানৰ সংশোধনী কাৰ্য্যকৰী নহ'ব।

ধাৰা 14 একত্ৰীকৰণ, বিভাজন আৰু ভংগকৰণ

- 14.1 আন দলৰ সৈতে একত্ৰীকৰণ, দলৰ বিভাজন অথবা দল ভংগ কৰি দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত সিদ্ধান্ত ল'বলৈ দলৰ এখন পূৰ্ণাংগ অধিৱেশন আহ্বান কৰিব লাগিব আৰু তাত ৰাজ্যিক, জিলা, সমষ্টি আৰু আঞ্চলিক শাখাৰ কাৰ্য্যনিৰ্বাহক সদস্যসকল উপস্থিত থাকিব লাগিব।
- 14.2 অধিকাৰপ্ৰাপ্ত সদস্যসকলৰ ৭৫ শতাংশৰ উপস্থিতিৰে পূৰ্ণাংগ অধিৱেশনৰ থূল গঠন হ'ব।
- 14.3 উপস্থিত থকা আৰু ভোট সাব্যস্ত কৰাসকলৰ দুই-তৃতীয়াংশৰ সমৰ্থনেৰে একত্ৰীকৰণ, বিভাজন আৰু ভংগকৰণৰ প্ৰস্তাৱ গৃহীত হ'ব।

ধাৰা 15 সংবিধানৰ ব্যাখ্যা

এই সংবিধান আৰু ইয়াৰ অধীনত গ্ৰহণ কৰা বিভিন্ন নিয়মাৱলী ব্যাখ্যা কৰাৰ ক্ষমতা আৰু কৰ্তৃত্ব কেৱল ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ থাকিব। ৰাজ্যিক সাধাৰণ সভাৰ পৰৱৰ্তী বৈঠকত মানি নোলোৱালৈকে ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ সিদ্ধান্তই চূড়ান্ত হ'ব।

ধাৰা 16 দলৰ সঞ্চালন সমিতি

- 16.1 ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ প্ৰথম বৈঠকত দল সঞ্চালন সমিতি এগৰাকী সভাপতি আৰু আঠগৰাকী সদস্যৰে গঠন কৰা হ'ব। সদস্য কেইগৰাকী বিভিন্ন বিষয়ত অভিজ্ঞ হ'ব লাগিব। দলৰ যি কোনো পৰ্য্যায়ৰ কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ তেখেতসকল সদস্য হ'ব নালাগিব আৰু বিভিন্ন বিষয়ত তেখেতসকল প্ৰখ্যাত হ'ব লাগিব।
- 16.2 এই সমিতিখন দলৰ সাংবিধানিক সংগঠনৰ ভিতৰুৱা হ'ব। সমিতিখনে দলৰ নীতি স্থিৰ কৰিব আৰু দল তথা দলৰ চৰকাৰৰ কাম–কাজ পৰ্য্যৱেক্ষণ কৰিব।
- 16.3 অন্য ৰাজনৈতিক দল বা গোষ্ঠীৰ লগত প্ৰস্তাৱিত ৰাজনৈতিক মিত্ৰতা সম্বন্ধে আলোচনা কৰিবলৈ আৰু তেনে মিত্ৰতা অস্বীকাৰ কৰিবলৈ সঞ্চালন সমিতিৰ অধিকাৰ থাকিব।
- 16.4 সদৌ অসম ছাত্ৰ সন্থা আৰু অসম জাতীয়তাবাদী যুৱ ছাত্ৰ পৰিষদৰ যুটীয়া উদ্যোগত গঠিত হোৱা 'অসম পৰামৰ্শদাতা সমিতি'ৰ অনুমোদনৰ ভিত্তিত অসম জাতীয় পৰিষদ দলটো সংগঠিত হৈছে আৰু এই আৰ্হিৰ লগত সংগতি ৰাখি সঞ্চালন সমিতিৰ ব্যৱস্থা দলীয় সংবিধানত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে।
- 16.5 সঞ্চালন সমিতিৰ কাৰ্য্যকাল ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ লগত একেলগে অন্ত পৰিব। কাৰ্য্যকালৰ ভিতৰত সঞ্চালনা সমিতিৰ কোনো পদ খালি হ'লে পৰৱৰ্তী ৰাজ্যিক কাৰ্য্যনিৰ্বাহকৰ বৈঠকত ধাৰা 16.1 অনুসৰি খালি পদ পূৰণ কৰা হ'ব।।

*****

A draft

CONSTITUTION OF ASSAM JATIYA PARISHAD

Clause	Content	Page
Clause 1	Name of the Party	1
Clause 2	Objectives of the Party	1
Clause 3	Basic Philosophy of the Party	2
Clause 4	Commitment of the Party	2
Clause 5	Flag of the Party	3
Clause 6	Symbol of the Party	3
Clause 7	Membership of the Party	4
Clause 8	Organizational Structure	8
Clause 9	Office Bearers of Various Executive Committees	20
Clause 10	Discipline and Code of Conduct	29
Clause 11	Rules of Conduct of Business	31
Clause 12	Accounts and Funds	31
Clause 13	Amendment of Constitution	32
Clause 14	Merger, Split and Dissolution	33
Clause 15	Interpretation of the Constitution	33
Clause 16	Party Steering Committee	33

CLAUSE 1 NAME OF THE PARTY

The name of the Party shall be ASSAM JATIYA PARISHAD.

CLAUSE 2 OBJECTIVES OF THE PARTY

- 2.1 The party shall work for safeguarding the socio-cultural identity of Assam and its indigenous people to strengthen the secular and democratic fabric of the country as enshrined in the preamble of the constitution of India.
- 2.2 The party shall work for equal growth and development of the people of Assam who are genuine citizens of the country residing in Assam.
- 2.3 The party is committed to protect the land rights of the indigenous people of the state in order to protect their financial fluidity in the long run.
- 2.4 The party shall engage itself to ensure a secured international border to prevent illegal infiltration of foreigners capable of changing the demography of the state.
- 2.5 The party shall endeavor to build friendly and meaningful relations with the neighboring states and their people to strengthen the unity and integrity of the country.
- 2.6 The party shall work for sustaining the ecological balance while utilizing the natural resources of the state of Assam.
- 2.7 The party shall dedicate for educational uplift through upgradation of whole process from the primary to the university levels including research.
- 2.8 The party shall work for promoting fraternity among all the communities of the state to build a society of peace and harmony in order to accelerate the growth of the state.
- 2.9 The party shall work for promotion and development of

- value based, moral, ethical, modern and scientific temperament amongst the people of the state.
- 2.10 The party shall work for upholding human rights, and towards child and women's empowerment and rights.
- 2.11 The party shall not promote or instigate or participate in any violence in any manner.
- 2.12 The party shall participate in democratic exercises of the country including elections to various constitutional bodies. The party shall participate in general election and state election conducted by Election Commission of India, within five years of formation.
- 2.13 Assam Jatiya Parishad shall bear true faith and allegiance to the constitution of India as by law established and to the principles of socialism, secularism and democracy and would uphold the sovereignty, unity and integrity of India.

CLAUSE 3 BASIC PHILOSOPHY OF THE PARTY

The party believes that every state of the country should prosper, develop and strengthen the social fabric on the basis of the foundation laid out in the preamble of the constitution of India in the spirit of the federal structure of the country.

The party shall be guided by the motto: Assam First, Always, and Ever. The party shall, under no circumstances, deviate from this basic philosophy.

The party shall adhere to the social philosophy of inclusive politics.

CLAUSE 4 COMMITMENT OF THE PARTY

The party is committed to uphold the right of the people of Assam

to march together with the rest of the country, within the spirit of the constitution of the country, maintaining their socio-cultural identity and providing equal opportunity to all for the growth of the state of Assam.

CLAUSE 5 FLAG OF THE PARTY

5.1 The flag of the party shall be as drawn below:

5.2 The blue colour states optimism, enlightenment and creativity. It also signifies depth and spread like the sky and the oceans. The red colour signifies sacrifice and courage. It also signifies energy, fire, joy and love. White is the mixture of all the colours, representing the mixing together of the varied cultural milieu of the state. The waves depict the significance of the mighty river Brahmaputra, the lifeline of the state, and other rivers like the Subansiri, the Barak, etc.. The waves also represent the wavy contour of the landmass of Assam. The symbol of the party will be in the red circle.

CLAUSE 6 SYMBOL OF THE PARTY

The symbol of the party shall be the symbol as approved by the Election Commission of India. The first general assembly will decide on a list of symbols in order of preference, to be proposed and applied for allotment, and the allotted symbol will be the symbol of Party, and thereafter shall be part of this constitution.

CLAUSE 7 MEMBERSHIP OF THE PARTY

7.1 Eligibility for Membership

- 7.1.1 Any citizen of India of minimum 18 years of age on the date of application, who accepts and declares to follow the objectives of the party as enshrined in the Articles II, Article III and Article IV of this constitution, shall be eligible to become a member of the party through a process of application, verification, and approval.
- 7.1.2 An applicant or a member must not be a member of any other political party registered with the Election Commission of India, or any other unregistered political party of India.
- 7.1.3 An applicant or a member must not be a member of any organization or forum, and must not be presently involved with any activity related to writing/publications etc., whose philosophy, views, policies or actions are in conflict with the objectives of the party.
- 7.1.4 A person who is convicted of any offence involving moral turpitude can not apply for party membership.
- 7.1.5 The condition of 18 years as laid down at (i) above, shall be changed automatically as and when there is a change of minimum age for becoming a voter in India, and the age as declared by the Govt. of India or Election Commission of India shall be valid, and become part of this constitution without having going through a constitutional amendment.

7.2 Membership Categories

7.2.1 Any person as per eligibility of membership can apply for membership of the party, and shall be considered as a

- general member.
- 7.2.2 A general member shall not have any voting right.
- 7.2.3 A person with a tenure of at least six months as a general member of the party, can apply for consideration as an active member.
- 7.2.4 Active membership shall be granted to a general member who has actively participated in the party activities, programmes, and/or who has actively promoting/practising the philosophy/objectives of the party.
- 7.2.5 Active membership shall be granted only to those who have followed and obeyed the basic discipline and code of conduct for party members.
- 7.2.6 All active members shall have voting rights.

7.3 Membership Process

- 7.3.1 To become a general member of the party, a person shall submit the prescribed application form, accepts the declaration, and pay the prescribed membership fee.
- 7.3.2 Membership form, declaration, and fee shall be decided and framed by the Party Executive Committee from time to time.
- 7.3.3 A person may also apply for general membership through other means and modes like online, phone call based, as may be decided by the executive committee from time to time.
- 7.3.4 For active membership, a general member as per eligibility, may apply in the prescribed form, to the concerned regional/constituency/district or state committee, along with prescribed application fee and

- declaration.
- 7.3.5 Every unit shall maintain a register of members of that unit, separately listing general members and active members.
- 7.3.6 Generally all applications for membership will be considered in the immediate meeting of the Unit. It is mandatory for all Units that all applications for active membership shall have to be disposed of before two months of any party election. Next round of active membership shall be considered after the election result, and after the new committee takes charge, or new committee is formed. However, active membership may be granted to a person by the Unit Executive Committee at any time on the consideration of his/her previous socio-political activities.
- 7.3.7 No application for active membership shall be considered after 15 days of declaration of any party election, but such applications shall be considered only as per clause (7.3.6) above.
- 7.3.8 The state/district/constituency executive shall have the power to directly admit new members or confer the status of an active member on any person. In such cases, minimum eligibility period for active membership shall not be applicable.
- 7.3.9 A person can become a member of the party either at his/her place of permanent residence or where he/she carries on his/her business. He/she cannot be member at two places at a time.
- 7.3.10 If any member changes his/her place of residence, he/she shall intimate to the concerned executive.

7.4 Term

- 7.4.1 The term of membership shall be 5 years. A member shall have to get his/her membership renewed every 5 years.
- 7.4.2 The concerned executive shall intimate the term, specifying date and year, for the co-opted members. The term shall not exceed 5 years. The term shall not exceed 5 years after which the term may be renewed/extended.

7.5 Cancellation and discontinuation of membership

- 7.5.1 Party membership is cancelled or discontinued automatically on resignation from membership, or on joining other political party, or on death of the member.
- 7.5.2 Membership is also automatically discontinued after expiry of the period of membership, if not renewed.
- 7.5.3 Membership may be cancelled through expulsion/removal by executive committee.
- 7.5.4 Party membership shall automatically be cancelled when a person is convicted by a court of law for an offence involving moral turpitude.
- 7.5.5 Membership is cancelled on finding any misrepresentation of documents, voter's status, data or fact by the member.

7.6 Suspension from membership

- 7.6.1 The state executive on its own or on the recommendation of the regional unit or the constituency/district unit may suspend a member from the membership of the party pending disciplinary proceedings with approval of one-third of the members present.
- 7.6.2 When a member is declared to be a D voter, his/her membership will be automatically suspended.

CLAUSE 8 ORGANISATIONAL STRUCTURE

8.1 Organs of the party

The party shall have a five-layer structure.

- a. The state unit shall comprise of the whole state.
- b. The district unit shall comprise of the concerned administrative district. Depending upon the size of an administrative subdivision, a district unit may also be formed covering an administrative subdivision. Such decision shall be taken at state executive committee.
- c. The constituency unit shall comprise of the concerned assembly constituency and
- d. The area of a regional unit shall be the area of a gaon panchayat/municipality/ward. The regional unit will be known as '<Panchayat/Municipality/Ward> Regional Jatiya Parishad'.
- e. The booth units shall be constituted by the regional units.
- f. The term of each structure of the party, be at any level, shall be for a period of five years.

Any extension of term of the regional unit, on the request of the concerned unit, can be granted by the executive of the constituency unit, not exceeding one year.

Apart from the above structure, constituency committee may form, if feels necessary, mandal/block level committee with maximum 30 members drawn equally from the constituent regional units. Such committee will be coordinated by a group of convenors appointed through the constituency executive committee, from amongst the members of such mandal/block level committees.

The extension of term of the constituency/district unit, not exceeding one year, may be granted by the state executive, again not exceeding one year.

The extension of term of the state unit, if necessary, is to be decided by the general body of the state unit, again not exceeding one year.

Each unit has to submit plea for extension with reasonable explanation.

8.2 Formation, Powers and Functions of the State Unit

The general body of state unit shall consist of the following members:

- i. President, the vice presidents and secretary of each district unit
- ii. President and secretary of each constituency unit
- iii. Two members to be elected by every general body of the districts units, as state executive committee members
- iv. President and secretary of all the constituent committees/cells
- v. The members of the legislative assembly of the constituencies
- vi. The members of both the houses of parliament.

The state unit can deliberate on any issue or action program to further the objective of the party and/or other constructive actions relevant for the state. The resolutions of the meeting of the state unit shall be executed by the executive committee of the state unit.

A meeting of the state unit may be requisitioned by a minimum of 50 (fifty) members of the unit. The request, giving reasons, for a meeting shall be made to the president of the unit. The president of the state unit shall apply his/her mind and decide within 30 days (a month) of receipt of the request. If the meeting is not convened, the president shall assign reasons in writing to the requisitionists, without delay.

The state unit shall follow the instructions of the state executive

committee to organize/participate in any activity for furtherance of the objectives of the party.

The general body shall elect the office bearers of the executive committee of the state unit following the norms of election outlined in the constitution of the party. Any member of the general body, who has been sent by the district committees state executive member, can contest for any post of the executive committee. The state unit shall appoint a senior member to conduct the election process in the general body meeting.

The candidates shall submit forms prescribed by the state executive for the posts stipulated in the constitution. The election shall follow democratic norms. The candidates shall be elected through secret ballot in absence of any consensus.

8.3 Powers and Functions of the Executive Committee of the State Unit

- i. The executive committee shall deliberate and decide all the steps for furtherance of the objectives of the party.
- ii. The executive committee shall execute the resolutions of the general body. The executive committee may request the general body to reconsider some resolution adopted in earlier meeting. The executive committee will have to submit reasons for the necessity of re-consideration.
- iii. It shall decide on the applications for active membership of the state unit.
- iv. The executive committee shall approve the report of the general secretary to be placed before the general body of the state unit.
- v. The executive committee shall approve the report of the finance secretary to be placed before the general body of

the unit.

- vi. The executive committee shall hold the general body meeting before the end of the term. If an extension is needed, the executive committee shall convene a special meeting to place the request before the general body of the state unit.
- vii. The executive committee may nominate to the executive five distinguished willing members of the society through consensus. They should be men and women of knowledge and experience. They shall exercise no voting right.
- viii. The executive will co-opt with voting right 15 (fifteen) persons from the unrepresented communities of any category owing allegiance to the constitution of the party through consensus. Among the fifteen, at least five shall be women.
- ix. The executive committee shall form a Political Affairs Committee (PAC) with nine members of the executive committee. The president and the general secretary of the executive committee will be its members. The other seven members will be selected by the executive committee through consensus.
- x. The executive committee shall form an Election Committee with nine members of the executive committee. The president and the general secretary of the executive committee will be its members. The other seven members will be selected by the executive committee through consensus.
- xi. The executive committee shall constitute Disciplinary Committee with seven members of the executive committee excluding the president and the general secretary.

- xii. The executive committee will form the other subcommittees as and when necessary specifying the objective of formation and the tenure not exceeding the term of the executive committee.
- xiii. The executive committee of the state unit shall frame rules and regulations for formation of the sub-organizations within the party. The executive committee also shall frame such rules/regulations/bye laws/guidelines, etc. as may be required for elaborate explanation of any clause/sub clause of this constitution, and to give full effect to any provisions of this constitution in a manner that adds sufficient guidelines for functioning of the party, for which, the constitutional provisions have not prescribed the complete procedures and structures.
- xiv. State executive committee may induct up to additional 5 numbers of vice presidents and 5 numbers of secretaries, whenever necessary, with specific responsibilities.

8.4 Formation, Powers and Functions of the District Unit

The general body of district unit shall consist of the following members:

- President, Vice President(s) and Secretary of each constituency unit falling partly or fully in the concerned district
- ii. President, Vice President(s) and Secretary of each regional unit falling partly or fully in the concerned district
- iii. Two members to be elected by the general body of each regional unit as district executive committee members
- iv. The members of the legislative assembly of the constituency

- units falling partly or fully in the concerned district
- v. The member(s) of parliament representing the constituencies in the district(s)
- vi. The member(s) of the upper house of parliament if his/her residence is in the district.

The unit can deliberate on any issue or action program to the objective of the party and/or other constructive actions relevant for the district. The resolutions of the meeting of the district unit shall be executed by the executive of the district unit.

A meeting of the district unit may be requisitioned by a minimum of 30 (thirty) active members of the unit. The request, giving reasons, for a meeting shall be made to the president of the unit.

The president of the district unit shall apply his/her mind and decide within 15 (fifteen) days of receipt of the request. When a request is declined, the reason has to be provided in writing to the requisitionists, without delay.

The district unit shall follow the instructions of the state unit to organize/participate in any activity for furtherance of the objectives of the party.

The general body shall elect the executive of the district unit following the norms of election fixed by the state executive. Any active member of the general body can contest for any post of the executive except the members of parliament. The state unit shall appoint an election observer to conduct the election process in the general body meeting.

The candidates shall submit forms prescribed by the state executive for the posts stipulated in the constitution. The election shall follow democratic norms. The candidates shall be elected through secret ballot in absence of any consensus.

8.5 Powers and Functions of the Executive of the District Unit

- i. The executive shall deliberate and decide the steps for furtherance of the objectives of the party.
- ii. The executive shall follow the instructions of the state unit to organize/participate in any activity for furtherance of the objectives of the party.
- iii. The executive shall inform the president/general secretary of state unit all the steps it proposes to undertake for furtherance of the objective of the party.
- iv. It shall decide the applications for active membership of the constituency unit.
- v. The executive shall approve the report of the general secretary to be placed before the general body of the unit.
- vi. The executive shall approve the report of the finance secretary to be placed before the general body of the unit.
- vii. The executive shall hold the general body meeting before the end of the term. If an extension is needed, the executive shall request the state unit.
- viii. The executive will co-opt with voting right 5 (five) persons from the unrepresented communities of any category owing allegiance to the constitution of the party through consensus. Among the five at least two shall be women.
- ix. The executive may nominate to the executive five distinguished willing members of the society belonging to the constituency through consensus. They should be men and women of knowledge and experience. They shall exercise no voting right.
- x. The executive committee shall constitute a Disciplinary

- Committee of five members excluding the president and the secretary.
- xi. District executive committee may induct upto additional 5 numbers of vice presidents and 5 numbers of joint secretaries, whenever necessary, with specific responsibilities.

8.6 Formation, Powers and Functions of the Constituency Unit

The general body of constituency unit shall consist of the following members:

- i. President, Vice President and Secretary of each regional unit
- ii. Two members to be elected by the general body of each regional unit as constituency executive committee members.
- iii. The member of the legislative assembly of the constituency
- iv. Member of parliament representing the constituency
- v. The member of the upper house of parliament if his/her residence is the constituency

The unit can deliberate on any issue or action program to further the objective of the party and/or other constructive actions relevant for the constituency. The resolutions of the meeting of the constituency unit shall be executed by the executive of the constituency unit.

A meeting of the constituency unit may be requisitioned by a minimum of 30 (thirty) active members of the unit. The request, giving reasons, for a meeting shall be made to the president of the unit.

The president of the constituency unit shall apply his/her mind and decide within 15 (fifteen) days of receipt of the request. If such a request is declined, the president has to offer a written reply outlining the reasons for not holding the meeting, without delay.

The constituency unit shall follow the instructions of the state unit to organize/participate in any activity for furtherance of the objectives of the party.

The general body shall elect the executive of the constituency unit following the norms of election fixed by the state executive. Any active member of the general body can contest for any post of the executive except the members of parliament. The state unit shall appoint an election observer to conduct the election process in the general body meeting.

The candidates shall submit forms prescribed by the state executive for the posts stipulated in the constitution. The election shall follow democratic norms. The candidates shall be elected through secret ballot in absence of any consensus.

8.7 Powers and Functions of the Executive of the Constituency Unit

- i. The executive shall deliberate and decide the steps for furtherance of the objectives of the party.
- ii. The executive shall follow the instructions of the state unit to organize/participate in any activity for furtherance of the objectives of the party.
- iii. The executive shall inform the president/general secretary of state unit all the steps it proposes to undertake for furtherance of the objective of the party.
- iv. It shall decide the applications for active membership of the constituency unit.
- v. The executive shall approve the report of the general secretary to be placed before the general body of the unit.

- vi. The executive shall approve the report of the finance secretary to be placed before the general body of the unit.
- vii. The executive shall hold the general body meeting before the end of the term. If an extension is needed, the executive shall request the state unit.
- viii. The executive will co-opt with voting right 5 (five) persons from the unrepresented communities of any category owing allegiance to the constitution of the party through consensus. Among the five at least two shall be women.
- ix. The executive may nominate to the executive five distinguished willing members of the society belonging to the constituency through consensus. They should be men and women of knowledge and experience. They shall exercise no voting right.
- x. The executive committee shall constitute a Disciplinary Committee of five members excluding the president and the secretary.
- xi. Constituency executive committee may induct upto additional 5 numbers of vice presidents and 5 numbers of joint secretaries, whenever necessary, with specific responsibilities.

8.8 Formation, Powers and Functions of the Regional Unit

The regional unit shall be the general body of the general and the active members of that unit.

The unit can deliberate on any issue or action program to further the objective of the party and/or other constructive actions. The resolutions of the meeting of the regional unit shall be forwarded to the executive for consideration and appropriate action. A meeting of the regional unit may be requisitioned by a minimum of 10 (ten) active members of the unit. The request, giving reasons, for a meeting shall be made to the president of the unit.

The president of the regional unit shall apply his/her mind and decide within 15 (fifteen) days of receipt of the request. If such request is declined, the president has to reply in writing giving the reasons, without delay.

Follow the instructions of the constituency unit to organize/participate in any activity for furtherance of the objectives of the party.

The general body shall elect the executive of the regional unit following the norms of election fixed by the state executive. The constituency unit shall appoint an election observer to conduct the election of the regional unit.

The candidates shall submit forms prescribed by the state executive for the posts stipulated in the constitution. The election shall follow democratic norms. The candidates shall be elected through secret ballot in absence of any consensus.

8.9 Powers and Functions of the Executive of the Regional Unit

- i. The executive shall deliberate and decide the steps for furtherance of the objectives of the party.
- ii. The executive shall follow the instructions of the constituency unit to organize/participate in any activity for furtherance of the objectives of the party.
- iii. The executive shall inform the president/ secretary of constituency unit all the steps it proposes to undertake for furtherance of the objective of the party.
- iv. The executive shall decide the applications for active membership of the unit.

- v. The executive shall approve the report of the secretary to be placed before the general body.
- vi. The executive shall approve the report of the finance secretary to be placed before the general body.
- vii. The executive shall hold the general body meeting before the end of the term. If an extension is needed, the executive shall request the constituency unit.
- viii. The executive will co-opt with voting right 3 (three) persons from the unrepresented communities of any category owing allegiance to the constitution of the party through consensus. Among the three at least one shall be a woman.
- ix. May nominate to the executive three distinguished willing members of the society belonging to the region through consensus. They shall be nominated to enlighten the executive by their knowledge and experience. They shall exercise no voting right.
- x. Regional unit executive committee may induct up to additional 5 numbers of vice presidents and 5 numbers of joint secretaries, whenever necessary, with specific responsibilities.

8.10 Formation and functions of the Booth Units

- i. The booth units will be formed by the regional units. The minimum number of members of a booth unit shall be 5 (five).
- ii. Each unit shall maintain the list of voters in the respective booth.
- iii. The unit shall maintain cordial relation with every voter of the concerned area.
- iv. The unit will explain the manifesto of the party to the voters.

v. The unit shall follow the instructions of the regional unit and the constituency unit.

8.11 Headquarters of different organs

- i. The headquarter of the party shall be the headquarter of the state committee. The party headquarter and state committee headquarter shall be Guwahati. Here, Guwahati means, the state capital of Assam, and geographically means the Guwahati city area.
- ii. Headquarters of district units shall be the district administrative headquarter, or subdivision administrative headquarter, whenever applicable.
- iii. Headquarters of constituency units, regional units, booth units shall be decided by the concerned committees, but must always be within the geographical jurisdiction of the unit.
- iv. Headquarters of the other organs such as cells/committees shall be the concerned headquarter of the main executive committees by which such cells/committees are formed.

CLAUSE 9 OFFICE BEARERS OF VARIOUS EXECUTIVE COMMITTEES

9.1 The state executive committee shall consist of all the representatives elected by administrative district committees as per the formation of general body of the party, and 15 (fifteen) co-opted members.

The office bearers of the state executive committee shall be [number(s) within the bracket indicates number of persons to be designated for the position]:

i.	President	(1)
ii.	Working President	(1)
iii.	Vice Presidents	(5)
iv.	General Secretary	(1)
V.	Joint Secretaries	(2)
vi.	Secretaries	(5)
vii.	Finance Secretary	(1)
viii.	Publicity Secretary	(1)
ix.	Members	(All others)
х.	Co-opted members	(15)

- 9.2 The state executive committee may, on requirement, appoint any of the members of the committee with a designation other than that mentioned above, to be decided as suitable and proper, as and when feels necessary for the growth and leadership of the party, for a term as may be decided by the executive committee, within the term of the committee.
- 9.3 The district executive committee shall consist of all the representatives elected by regional committees as per the formation of general body of the district unit, and 5 (five) co-opted members.

The office bearers of the district executive committee shall be [number(s) within the bracket indicates number of persons to be designated for the position]:

i.	President	(1)
ii.	Vice Presidents	(5)
iii.	Secretary	(1)
iv.	Joint Secretaries	(3)
v.	Finance Secretary	(1)

vi.	Publicity Secretary	(1)
vii.	Members	(All others)

viii. Co-opted members (5)

9.4 The constituency executive committee shall consist of all the representatives elected by regional committees as per the formation of general body of the constituency unit, and 5 (five) co-opted members.

The office bearers of the constituency executive committee shall be [number(s) within the bracket indicates number of persons to be designated for the position]:

	-	
i.	President	(1)
ii.	Vice Presidents	(5)
iii.	Secretary	(1)
iv.	Joint Secretaries	(3)
v.	Finance Secretary	(1)
vi.	Publicity Secretary	(1)
vii.	Members	(all others)
viii.	Co-opted members	(5)

9.5 The executive committee of the regional unit shall consist of 31 (thirty one) members and 5 (five) co-opted members [number(s) within the bracket indicates number of persons to be designated for the position]:

i.	President	(1)
ii.	Vice Presidents	(5)
iii.	Secretary	(1)
iv.	Joint Secretaries	(3)
v.	Finance Secretary	(1)

vi. Publicity Secretary (1)

vii. Members (19)

viii. Co-opted members (5)

Booth committees shall be formed by the executive committees of the regional units.

9.6 Powers and Functions of the Office Bearers

9.6.1 President of the state unit shall

- i. Preside over the general body meeting
- ii. Preside over the state executive committee meeting
- iii. Distribute the functions of the vice presidents
- iv. May assign responsibility to any other member of the executive committee against a temporary vacancy arising due to resignation, expulsion, death, etc. of a person holding a position.
- v. Preside over the Political Affairs Committee
- vi. Preside over the Election Committee

9.6.2 General Secretary of the state unit shall

- i. Function under the guidance of the president
- Distribute responsibilities to the joint secretaries, the secretaries and the publicity secretary, and provide guidance to them
- iii. Maintain all the documents of the party and information about the members
- iv. Build a digital data base of the party and the members
- v. Ensure proper functioning of the district units
- vi. Engage the members of the executive committee in specific

- functions of the party
- vii. Depute the executive members to various district units to ensure proper functioning and maintenance of documents
- viii. Call executive committee meeting with permission of the president with specific agenda
- ix. Execute any other responsibility with the approval of the president.

9.6.3 Finance secretary of the state unit shall

- i. Maintain the accounts of the party properly
- ii. Ensure all statutory compliance of the accounts
- iii. Ensure audit of the accounts by an auditor on the panel of the CAG
- iv. Submit audited annual accounts of the party to the Election Commission of India within the stipulated period of six months from the end of the financial year
- v. Submit the accounts to the general body of the state unit.

9.6.4 The president of the district unit shall

- i. Preside over the general body meeting
- ii. Preside over the district executive committee meeting
- iii. Distribute the functions of the vice presidents
- iv. Select a secretary to function as acting general secretary when the latter takes leave for a period for urgent reasons or when the post falls vacant
- v. Inform the executive committee failure of any office bearer in discharging his/her responsibility.

9.6.5 The general secretary of the district unit shall

- i. Function under the guidance of the president
- ii. Distribute responsibilities to the secretaries and the publicity secretary, and provide guidance to them
- iii. Maintain all the documents of the party and information about the members
- iv. Build a digital data base of the party and the members
- v. Ensure proper functioning of the constituency units
- vi. Engage the members of the executive committee in specific functions of the party
- vii. Depute the executive members to various constituency units to ensure proper functioning and maintenance of documents
- viii. Call executive committee meeting with permission of the president with specific agenda
- ix. Execute any other responsibility with the approval of the president.

9.6.6 The finance secretary of the district unit shall

- i. Maintain the accounts of the unit properly
- ii. Ensure audit of the accounts by an auditor
- iii. Submit the audited accounts to the general body of the unit.

9.6.7 The president of the constituency unit shall

- i. Preside over the general body meeting
- ii. Preside over the constituency executive committee meeting
- iii. Distribute the functions of the vice presidents

- iv. Constitute the sub committees on local issues with involvement of non-party eminent persons, if necessary
- v. Select an joint secretary to function as acting secretary when the latter takes leave for a period for urgent reasons
- vi. Inform the executive committee failure of any office bearer in discharging his/her responsibility.

9.6.8 Secretary of the constituency unit shall

- i. Function under the guidance of the president
- ii. Distribute responsibilities to the assistant secretaries and the publicity secretary, and provide guidance to them
- iii. Maintain all the documents of the party and information about the members
- iv. Build a digital data base of the unit and the members
- v. Ensure proper functioning of the regional units
- vi. Engage the members of the executive committee in specific functions of the unit
- vii. Depute the executive members to various regional units to ensure proper functioning and maintenance of documents
- viii. Call executive committee meeting with permission of the president with specific agenda
- ix. Execute any other responsibility with the approval of the president.

9.6.9 Finance secretary of the constituency unit shall

- i. Maintain the accounts of the unit properly
- ii. Ensure audit of the accounts by an auditor

iii. Submit audited accounts of the party to the general body meeting of the unit.

9.6.10 The president of the regional unit shall

- i. Preside over the general body meeting
- ii. Preside over the regional executive committee meeting
- iii. Assign the functions of the vice presidents
- iv. Assign a joint secretary to function as acting secretary when the latter takes leave for a period for urgent reasons
- v. Inform the executive committee failure of any office bearer in discharging his/her responsibility.

9.6.11 Secretary of the regional unit shall

- i. Function under the guidance of the president
- ii. Distribute responsibilities to the joint secretaries and the publicity secretary, and provide guidance to them
- iii. Maintain all the documents of the unit and information about the members
- iv. Build a digital data base of the unit and the members
- v. Engage the members of the executive committee in specific functions of the unit
- vi. Call executive committee meeting with permission of the president with specific agenda
- vii. Execute any other responsibility with the approval of the president.

9.6.12 Finance secretary of the regional unit shall

i. Maintain the accounts of the unit properly

- ii. Ensure audit of the accounts by an auditor
- iii. Submit audited accounts of the party to the general body meeting of the unit.

9.6.13 Election of party office bearers

- At all levels, party office bearers shall be elected through democratic process, and if necessary, through secret ballots
- ii. The process of formation of new committees and selection of new office bearers shall be started at least 3 months before the term of the current committees, or immediately on temporary dissolution/ discontinuation of any committee. In any case, the formation of new committee shall be completed within a maximum of 3 months.
- iii. For the process of formation of new committees, the executive committee of all units shall appoint election officers to conduct election processes.
- iv. The state executive committee shall notify starting of the process for formation of new executive committee for a new term, and shall appoint the state election officers. State election officers shall notify the schedule of the election and complete the process within stipulated process.

9.7 Term of the office bearers

Term of the office bearers shall coincide with the term of the executive committee. All the office bearers of the party will be elected in the respective general body meetings following the democratic norms of secret ballot if necessary, as per term of the executive committee.

At all levels of the party organization structure, the unit executive

committee will form Youth Committee and Women Committee for that

The state executive shall form SC/ST/OBC Committees, Tea Community Committee, Trade and Worker Committee, Minority Committee and Farmers Committee.

The state executive shall also form various thematic/specialized/ group committees/cells as may be required and decided. The areas may include—

- i. Economy
- ii. Education
- iii. Agriculture
- iv. Ecology and Environment
- v. Science and Technology
- vi. Rural Development
- vii. Natural Resources
- viii. Water Resources
- ix. Culture and Literature
- x. Border Affairs
- xi. And other as may be required

CLAUSE 10 DISCIPLINE AND CODE OF CONDUCT

- 10.1 All the members and office bearers shall function as concerned and responsible citizens of India, with all moral values, ethics and duties to uphold the respect and dignity of humanity, country, culture and fellow citizens.
- 10.2 No member and office bearer shall be engaged in any act, and/or imitation of act, that hurts any sentiment related to caste, creed, religion, belief, and other personal and community practices.

- 10.3 All the members of the party shall show, practise and promote respect and dignity to every section of the society, with special emphasis on children, women, and differently abled section of the society.
- 10.4 No member and office bearer shall be involved in an offence or related affairs punishable by a court of law.
- 10.5 No member and office bearer shall violate the prevailing rules and regulations of the constitution of the party.

10.6 Detailed Rules and Regulations for Discipline and Code of Conduct

- 10.6.1 The first executive committee shall form a panel to frame the detailed rules and regulations for discipline and code of conduct for office bearers and members of the party. Such detailed rules and regulations for discipline and code of conduct will be adopted in the executive committee meeting, and henceforth shall be applicable for the office bearers and members.
- 10.6.2 The executive committees of all units shall form in its first meeting of the term a Unit Discipline Committee and any matter related to the discipline and code of conduct shall be referred to the Unit Discipline Committee for consideration and recommendations.
- 10.6.3 Recommendations of Unit Discipline Committee shall be placed in the unit executive committee meeting for discussion and decision.
- 10.6.4 Any matter not settled at the unit shall be referred to the next upper level. This shall not be

CLAUSE 11 RULES FOR CONDUCT OF BUSINESS

- 11.1 The executive committee of all the units will meet at least three times in a calendar year.
- 11.2 General body meeting will be held as per term of the general body. Special general body meeting may be convened on a proposal supported by 2/3rd of the respective executive committee.
- 11.3 Quorum for all committee meetings shall be one third of the total strength.
- 11.4 If quorum is not achieved in subsequent three meetings, then the fourth meeting does not require the specified quorum, and the proceedings shall be considered valid.
- 11.5 Notice for all executive committee meetings shall have to be served at least 7 days ahead, and for general body meetings, at least 30 days ahead.
- 11.6 Decisions in all meetings shall be taken through consensus, otherwise by majority voting.
- 11.7 All the decisions and proceedings of the meetings shall be recorded as minutes of meetings, and shall be the responsibility of general secretary/secretary. Minutes need to be placed in next meeting for confirmation.

CLAUSE 12 ACCOUNTS AND FUNDS

12.1 Party shall maintain bank accounts in nationalised or reputed private/cooperative banks in the headquarter of the party office address. Such accounts shall be maintained separately by state, district and constituency units in their

- respective locations.
- 12.2 Signatory of the accounts shall be jointly by president, general secretary/secretary and the finance secretary of the concerned unit.
- 12.3 Every fund collected shall be received with duly signed receipt.
- 12.4 There will be annual audit of the accounts. The audit responsibility shall be with the finance secretary, and he/she shall arrange for internal as well as external audits. Annual external audit shall be done with auditors on the panel of CAG Audit reports shall have to be placed in the executive committee meeting. Audited annual accounts shall be submitted to the ECI within two months of the end of financial year. Cumulative audit reports of the whole term shall be placed in the general body meeting.

CLAUSE 13 AMENDMENT OF CONSTITUTION

This constitution, barring the objectives and the basic philosophy, can be amended by the state general body provided that the amendment has the approval of 2/3rd of its members present and voting after due notice to all the members.

For this purpose a meeting of the state general body shall be convened within 30 days of a resolution for amendment bearing the signatures of at least 10% members of the state body being received.

However, the power of amendment cannot be exercised in a manner so as to bring the amended constitution in conflict with the statutory provisions or guidelines issued by the Election Commission of India.

CLAUSE 14 MERGER, SPLIT AND DISSOLUTION

- 14.1 Decisions regarding merger, split and dissolution shall be taken at a plenary session comprising of all the executive committee members of state, district, constituency and regional units.
- 14.2 The quorum for the meeting of the plenary session for such decisions, shall be 75% of the entitled participants.
- 14.3 A resolution in respect of merger or split or dissolution to be effective shall require the approval of at least 2/3 of the persons present and voting.

CLAUSE 15 INTERPRETATION OF THE CONSTITUTION

The state executive alone shall have the power and authority to interpret this constitution and the regulations framed there under. The decision of the state executive in respect of above shall be final and binding unless it is overturned by the state general body in its next meeting.

CLAUSE 16 PARTY STEERING COMMITTEE

- 16.1 State Executive, in its first meeting shall constitute a Party Steering Committee, with a Chairperson, consisting of nine members with expertise in different fields. The members must not belong to any executive committee of the party, and should be persons of eminence in their respective domain.
- 16.2 The committee shall be a part of the constitutional organizational framework of the party. The committee shall act as a policy making and monitoring body of the party, and the government where the party legislatures participate.

- 16.3 The steering committee shall have the authority to consider and approve/reject any proposed political alliance with any other political party/group.
- 16.4 The concept of this committee has been included as part of the constitution in continuation of the concept and working of the Assam Advisory Committee formed by All Assam students' Union and Assam Jatiyatabadi Yuva Chatra Parishad, whose political recommendation has led to the formation of the Assam Jatiya Parishad.
- 16.5 The steering committee shall be co-terminus with the state executive committee. Any temporary vacancy shall be filled up by the immediate next state executive committee meeting, adhering the Clause 16.1.

******

Published by Dr. Krishna Gopal Bhattacharjya Sri Basanta Deka Chief Convenors, State Convenors' Committee Assam Jatiya Parishad